P **Cena numeru 15 groszy**

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ, CZWARTEK 12 STYCZNIA 1939 ROKU | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 12

Mowa premiera Składkowskiego

w komisji budżetowej.-Odpowiedź szefa rządu przedstawicielowi Ukraińców

P. premier o kwestii żydowskiej

Warszawa, 11 stycznia.

(PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej prezes rady ministrów gen. Sławoj-Składkowski wygłosił następujące przemówienie:

Wysoka Komisjo, ponurą i niewdzięczną rzeczą jest usiłowanie karmienia audytorium w porze obiadowej mówką, jednak jestem w tej sytuacji, że muszę odpowiedzieć na to, co mówiono i muszę odpowiedzieć wtedy, kiedy mi to wypada. Postaram się jednak streścić i odpowiedzieć w sposób jak najkrótszy. Upoważnia mnie do tego sam referat kolegi posła Gduli, referat objektywny, rzeczowy, jasny i treściwy. Ten objektywizm kolegi referenta, jak widać, padł na wdzięczne pole Wysokiej Komisji i cechował całe jej obrady. Postaram się odpowiedzieć na rzeczy najważniejsze, prosząc z góry panów kolegów, którym nie odpowiem, aby nie mieli urazy do mnie, nie uważali tego za niedocenienie poruszonych przez nich kwestyj.

Panu koledze Celewiczowi oczywiście dziś nie będę mógł odpowiedzieć na to, co on ma zamiar poruszyć jutro. Spędzę dzisiejszą noc bezsennie, aby przygotować się

do odparcia jutrzejszych zarzutów

mogę natomiast już teraz odpowiedzieć na to, co pan kolega dziś powiedział. Pan był łaskaw powiedzieć, że czynniki rządowe nie wierzą w naród ukraiński, ale jednocześnie usiłują zdenacjonalizować ten naród ukraiński. Panie kolego, to są smutne wyniki, kiedy musimy płakać, gdy nas nic nie boli. Jeżeli rząd polski nie wierzy w istnienie narodu ukraińskiego, to nie może go zdenacjonalizować. Dlatego daleko prościej byłoby powiedzieć, że rząd polski uważa istnienie narodu ukraińskiego jako fakt realny i nie usiłuje bynajmniej narodu ukraińskiego zdenacjonalizować. To wtedy będzie rzeczą jasną, prostą i nie naciąganą.

Mówił dalej pan kolega, że różnie traktowany jest naród ukraiński na różnych terenach państwa. To jest zarzut, który jest co roku przez panów wyciągany ze schówka, odkurzany, strzepywany i wynoszony w dyskusji. Tak jest,

inaczej się rządzi w różnych dzielnicach Polski

różna polityka jest stosowana nawet wobec Polaków, a nie tylko mniejszości. Inaczej musi się rządzić na Pomorzu i inaczej w Krakowie. Gdyby ten sam administrator tak samo postępował tu i tam, to byłoby smutnym dowodem zesztywnienia, skostnienia administracji. Myślę, że nie o to chodzi, tylko, że panowie szukacie Ukraińców tam, gdzie ich niema i nie było. Dlatego nie możemy się porozumieć. Trudno, żeby rząd wypowiadał się, że tam są Ukraińcy, gdzie panowie chcą ich widzieć. My musimy mieć swój własny pogląd i decydujący musi być nasz pogląd w tej sprawie.

Na inne kwestie odpowiem panu koledze jutro.

Popieram wszystko to, co mówił pan kolega Wagner i inni koledzy w sprawach bytu pracowników państwowych, aby można było się posunąć w nich naprzód. Delegacja urzędników państwowych była świeżo u pana wicepremiera Kwiatkowskiego. Ma być powołana komisja z udziałem delegatów pracowników państwowych. Myślę, że ta sprawa jest jednak na dobrej drodze i w tych warunkach, w jakich dziś jesteśmy, posuwa się naprzód.

Pan kolega Żenczykowski bardzo trafnie i głęboko ujął to

„filmowanie meloników ministerialnych"

przy otwieraniu jakiejkolwiek imprezy. Jednak nie ma tu serwilizmu, tylko mamy tu pewien szablon szkodliwy w przedstawianiu spraw. Słusznie mówił pan kolega, że jak się przedstawia otwarcie mostu, to powinno się pokazać pierwsze prace robotników, plan budowy, wartość tego mostu, a na końcu dopiero można dać trochę tych „meloników".

Postaramy się zmienić tę sprawę, mianowicie postaramy się przedstawiać nowe budowle z punktu widzenia tężyzny pracy, wartości gospodarczych, a „meloniki", które dla panów ministrów nie przedstawiają znowu tak wielkiej przyjemności, skrócimy do minimum. To słuszne są uwagi i postaramy się do nich dostosować.

Pan kolega Barański był łaskaw znęcać się nademną w sposób, powiedziałbym, graniczący z okrucieństwem. Mówi on, że w prezydium rady ministrów jest 9 samochodów i po 2000 na samochód w budżecie na utrzymanie. Powiada, że to jest za mało i że wskutek tego później są przekroczenia budżetowe. To jest straszny zarzut, który mnie spotyka po raz pierwszy. To nie są przekroczenia budżetowe, gdy robimy virement z paragrafów personalnych.

Na utrzymanie samochodów dlatego preliminujemy tak małą sumę, bo wymagam i od innych ministerstw możliwie małych wydatków.

To nie są rzeczy straszne i to virement z paragrafu na paragraf jest uczciwe, porządne i dlatego nie zasługuje na tak okrutne słowa. Uznałbym to powiedzenie pana kolegi Barańskiego za lapsus linguae, gdyby jednocześnie nie zwrócił się on z apelem do kolegi referenta o zmianę tej pozycji w budżecie. Błagam pana kolegę referenta, który ze mną dłużej pracuje, a więc jest może mniej nieufny, aby tego nie czynił, ażeby pozwolił mi, bym mógł dalej pracować drogą virement, a Wysoka Komisja szefowi rządu może zawierzy w tym drobiazgu.

(Dalszy ciąg na str. 3-ej).

Dyskusja ukraińska i żydowska

w komisji budżetowej sejmu.—Jak posłowie chcą rozwiązać sprawę mniejszości narodowych

Warszawa, 11 stycznia.

(PAT). Po feriach świątecznych komisja budżetowa sejmu wznowiła w dn. 11 bm. swe prace nad budżetem na rok 1939/40. Na posiedzeniu przedpołudniowym przystąpiono do preliminarza budżetowego prezydium rady ministrów. — Preliminarz ten referował sprawozdawca pos. Gdula.

Sprawozdawca przechodzi następnie do zilustrowania w ogólnych zarysach **preliminarza budżetowego na r. 1939/40.**

W dalszym ciągu pos. Gdula referuje preliminarz Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Funduszu Kultury Narodowej i Pata.

Mowa przedstawiciela Ukraińców

Po referencie zabrał głos pos. **CELEWICZ (UKRAINIEC)**, wyrażając pogląd, że sprawa ukraińska znalazła się na martwym punkcie. Obecnie sprawa zaszła jeszcze dalej in minus, gdyż **po obu stronach istnieją groźne zadrażnienia.** W sprawie ukraińskiej istnieją dwa poglądy: **pierwszy Marszałka Piłsudskiego i drugi Romana Dmowskiego.** Dmowski stał na stanowisku, że nie ma narodu ukraińskiego, Józef Piłsudski i jego obóz natomiast hołdowali innej opinii, mianowicie, że w interesie państwa polskiego jest zaistnienie państwa ukraińskiego, tak ażeby Polska nie znalazła się między dwoma kolosami.

Po śmierci Wielkiego Marszałka myśl państwowa polska posunęła się raczej w kierunku koncepcji Dmowskiego. Społeczeństwo polskie, a nawet czynniki rządowe nie doceniają — zdaniem mówcy — zasadniczego faktu, iż Ukraińcy stanowią dziś naród nowoczesny. Pierwszą zasadą musi być jednakowe traktowanie narodu ukraińskiego na wszystkich terenach ukraińskich w obrębie państwa polskiego.

W tym miejscu odzywają się głosy: **Nie ma terenów ukraińskich w państwie polskim.**

— Mam na myśli - stwierdza mówca — ziemie, na których Ukraińcy stanowią większość w dużym procencie.

Z kolei pos. Celewicz **krytykuje propagandę wewnętrzną, jaką prowadzi Pat, radio i prasa, która zdaniem jego, niepotrzebnie drażni wielki odłam narodu ukraińskiego,** nie przynosząc pozytywnego skutku w danej sprawie, t. j. w uzyskaniu wspólnej granicy polsko-węgierskiej.

Przemówienie swe kończy pos. Celewicz żądaniem, aby rząd wystąpił z programem polityki w sprawie ukraińskiej w wielkim stylu, w tym czy innym kierunku, bowiem stan chwiejny jest szkodliwy, gdyż nikogo nie zadawala.

Poseł Wagner
przeciwko wywodom posła Celewicza

W odpowiedzi **przemówił POSEŁ WAGNER,** żywo protestując przeciw atakom pos. Celewicza skierowanym pod adresem polskiej polityki zagranicznej. Jeśli współżycie między obu narodami pogorszyło się, to wina leży tylko po stronie stronnictwa, do którego pos. Celewicz należy i społeczeństwa ukraińskiego, gdyż — jak oświadcza mówca — **chcecie być i jesteście narzędziami obcych agentur.**

Mówca zapowiedział na jutro swe wystąpienie w sprawie ukraińskiej akcji antypaństwowej, oświadczając dalej, że koniecznym jest, aby panowie zrewidowali swoją politykę. **Oglądanie się na pomoce zewnętrzne jest polityką błędną. Polska jest państwem dość silnym, aby się przeciwstawić wszelkim zakusom, czy to ze Wschodu, czy to z Zachodu.** (Oklaski).

Jak pracuje P.A.T.

Pos. Zenczykowski omówił na wstępie działalność informacyjną P. A. T., stwierdzając, że jest ona szybka i celowa, natomiast pewne zastrzeżenia budzi u mówcy dział administracyjny i filmowy. Uważa on, że tygodnik aktualności z powodu trudności technicznych **nie dopisuje pod względem szybkości informowania.** Co się tyczy strony programowej tygodnika, to w roku ostatnim zaszła korzystna poprawa. Polska produkcja filmowa zaspakaja zaledwie 10 proc. zapotrzebowania w Polsce. Najwyższy więc czas, aby rząd zajął się zagadnieniem filmu polskiego, który jest czynnikiem szerzenia kultury.

Budżet Funduszu Kultury Narodowej nie wyczerpuje potrzeb tej dziedziny.

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Dyskusja ukraińska i żydowska

w komisji budżetowej sejmu

(Dokończenie).

Mówca apeluje o stypendia dla filmowców, dziennikarzy, prawników, rolników, techników i inżynierów. Podnosi także konieczność szkolenia reżyserów, techników i operatorów filmowych ze względu na to, że produkcja filmowa jest opanowana przez Żydów.

Po przemówieniu pos. Wagnera zabrał głos jeszcze raz pos. Celewicz, z koła ukraińskiego, oświadczając, iż z ust pos. Wagnera pod adresem posłów ukraińskich i polityki jaką prowadzi uraińska parlamentarna reprezentacja padła obelga, iż jest to klika agentów obcych. **Przeciw temu pos. Celewicz stanowczo się zastrzega i żąda albo odwołania, albo dania dowodów** i oświadcza, że sprawę tę będzie kontynuował na terenie, który mu pozostaje do dyspozycji.

Pos. Barański uważa, że skarb powinien mieć większe korzyści z Pata, która przez długie lata nie płaciła podatków.

Pos. Kudelska również porusza sprawę Funduszu Kultury Narodowej zaznaczając, że budżet tego funduszu wynoszący 1.600 tys. zł. stanowi kwotę niewspółmiernie małą w porównaniu z potrzebami. Sposób dysponowania tymi środkami mówczyni ocenia dodatnio, prosi referenta, aby w 3-cim czytaniu zgłosił **wniosek o podwyższenie kredytu przynajmniej do 2 mil. zł.**

Pos. Skrypnyk podniósł konieczność rozwiązania całokształtu zagadnień ukraińskich, **proponując utworzenie specjalnego urzędu przy Prezydium Rady Ministrów.**

Następnie zabrał głos POSEŁ MINCBERG (przemówienie jego dajemy oddzielnie).

Poseł Stahl
o kwestii żydowskiej

POS. STAHL kategorycznie przeciwstawia się sugestiom p. Mincberga jakoby Polska dążyła do zniszczenia Żydów. Polityka polska zmierza nie do niszczenia Żydów, ale do rozwoju sił narodu polskiego i oparcia państwa na mocnych podstawach.

Co się tyczy zagadnienia mniejszości słowiańskich, zamieszkałych na terenie naszego państwa popieramy siły konstrukcyjne i zwalczamy siły odśrodkowe w stosunku do naszego państwa. — Punktem, który nas łączy jest idea jedności wewnętrznej i siły państwa. Jeżeli w ramach danej mniejszości pojawiają się siły odśrodkowe, to nieufność z naszej strony ogarnia cały zespół. Dbając o siły państwa polskiego, pracujemy nie tylko dla narodu polskiego, ale dla całej ludności, która w granicach tego państwa się znajduje.

POSEŁ KARŚNICKI: Resort prezydium rady ministrów był zawsze bardzo ważny, a stał się bardziej jeszcze decydującym od r. 1935. Dzisiaj rząd ma zapewnioną możność nie tylko tworzenia programów, ale i ciągłości jego wykonania. To też widzimy jak dobrze na tym wyszła nasza polityka zagraniczna i rozbudowa armii.

Jeden program polityczny

Dotychczas w różnych województwach była różna polityka. Na dobro pana premiera należy zapisać, że i to się już likwiduje. **W Polsce powinien być jeden program polityczny.**

Stworzenie silnej władzy wymaga także odpowiedniego współdziałania społeczeństwa. Walka o zjednoczenie narodu musi się odbywać. Tę walkę jednak prowadzi się u nas nie tak, jak w państwach totalnych, idziemy raczej po drodze pozyskiwania ludzi dla tej idei. Z tym się łączy nasz stosunek do mniejszości narodowej. Mówiono tu o dawnej tolerancji Polski. W psychice narodu polskiego nie zaszła pod tym względem żadna zasadnicza zmiana. Państwo nasze chce stworzyć warunki rozwoju także dla mniejszości narodowej i tu **ważną rolę powinien odegrać program gospodarczy. Jeżeli będziemy silni gospodarczo, to powoli będą zanikały te różne antagonizmy.** Jednak musi być odpowiedni stosunek mniejszości do państwa i nie mogą powtarzać się ciągle narzekania na urojone krzywdy.

Jeżeli chodzi o mniejszość żydowską, to sprawa nie przedstawia się tak, jak o tym mówił p. Mincberg. Stan rzeczy jest taki, że cały świat prowadzi kampanie antyżydowską a Polska musi tych wszystkich Żydów przyjmować u siebie. Jeżeli Polska broni się, to jest to tylko samoobrona narodu polskiego. **Rozwiązanie kwestii żydowskiej możliwe będzie tylko przez współdziałanie kierowników nawy polskiej z międzynarodowym żydostwem.**

Posłowie ukraińscy widzą jak zagranicą jest traktowany ruch ukraiński, więc nie powinni gonić za jakimiś mrzonkami i odsuwać się od narodu polskiego. Jeżeli Ukraińcy rzetelnie chcą współpracy, to znajdą należyte zrozumienie u rządu i społeczeństwa polskiego.

Następnie zabrał głos dyrektor naczelny P.A.T. Obarski, który udzielił szczegółowych wyjaśnień na zapytania, postawione w czasie dyskusji przez posłów Zenczykowskiego i Barańskiego.

Na zakończenie zabrał głos p. prezes rady ministrów gen. Sławoj-Składkowski, którego przemówienie podajemy oddzielnie.

Na tym zakończono obrady nad preliminarzem budżetowym prezydium rady ministrów. Preliminarz został przyjęty przez komisję bez poprawek.

Przemówienie posła Mincberga

podczas obrad nad budżetem prezydium rady ministrów

Pos. Mincberg wygłosił na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej dłuższe przemówienie, które podajemy w streszczeniu.

Wysoka Komisjo!

Dyskusja dokoła budżetu toczy się zazwyczaj na szerokim torze całokształtu życia państwowego, obejmując w pierwszym rzędzie analizę zagadnień najbardziej w danej chwili aktualnych. Trudno jest, szczególnie posłowi żydowskiemu, ograniczyć się do krytyki tego lub owego działu, jak np. Polskiej Agencji Telegraficznej bez głębszego zbadania tła rozmaitych zjawisk społecznych. PAT bowiem jest z natury rzeczy tylko głośnikiem, względnie tłumikiem nurtujących w sferach rządowych lub społecznych poglądów. Ale nawet w tej mierze dałoby się bardzo wiele powiedzieć. Tak się dzieje, że PAT w swej gorliwości uwypukla i zabarwia odpowiednio nie tylko naszą rodzimą rzeczywistość. Niestety fryzuje on i onduluje, przejaskrawia i retuszuje również politykę państw totalistycznych.

Najjaskrawiej charakter tej służby informacyjnej uwydatnia się w stosunku do Żydów. Nie jestem gołosłowny.

Cały świat wstrząśnięty został tragedią 600 tysięcy ludzi. O losie ich tak ludzko, arcyludzko mówił b. premier Wielkiej Brytanii i wybitny mąż stanu Lord Baldwin. Straszliwa tragedia Żydów niemieckich poruszyła sumienia najlepszych ludzi na obu półkulach. ALE PAT NIE ZNAJDUJE ANI JEDNEGO SŁOWA DLA INFORMACJI O REAKCJI CYWILIZOWANEGO ŚWIATA NA TE BARBARZYŃSTWA.

Zato PAT doskonale wie, jak odpowiednio serwować i dawkować ohydne pogromy i tortury jakimi wstrząśnięty został cały świat kulturalny.

O roli Radia Polskiego w dziele szerzenia antysemityzmu nie będę teraz mówił. Znajdzie się po temu inna jeszcze okazja.

Z bólem serca stwierdzić muszę, że źródło tej wciąż wzrastającej i pęczniejącej fali nieprzyjaźni do społeczeństwa żydowskiego tkwi gdzieindziej. Rozbrzmiewające od czasu do czasu tu i ówdzie głosy kierowników naszej polityki państwowej i gospodarczej utrwalają nas w tym przekonaniu.

Zadaniem rządu jest łagodzić konflikty ideologiczne wśród społeczeństwa. Polityka rządowa przychodzi jednak w sukurs, i to w dość jaskrawej formie, krańcowym programom niektórych ugrupowań mającym na celu zupełne zniszczenie Żydów w Polsce.

Polska słusznie ma ambicje mocarstwowe i kolonialne. Kto pragnie realizować tego rodzaju ambicje, musi jednak pamiętać, że potężną i wielką jest Ojczyzna nasza dlatego, że rozporządza dziesiątkami milionów obywateli. Eliminując zgórą 30 proc. obywateli z kręgu równości, zmniejsza się potęgę Państwa w obliczu wewnętrznych potrzeb gospodarczych. Bo nagonka na Żydów jest przecież tylko początkiem akcji dzielenia ludności na kategorie. Co ważniejsza: redukuje się w ten sposób o trzecią część nasze znaczenie polityczne na płaszczyźnie międzynarodowej.

W ostatnim czasie, jako krzyk mody, panuje wszechwładnie w rozmaitych sferach sztucznie stworzony

problem emigracyjny

Czy naprawdę panowie przypuszczają, że trzy i pół miliona związanych od setek lat gospodarczo z pniem macierzystym obywateli można za lada podmuchem nieprzyjaznych wiatrów wyrzucić poza nawias życia państwowego bez uszczerbku dla soków ożywczych kraju?

Czy nie zdajecie sobie sprawy, że podcina się w ten sposób i rujnuje politycznie, gospodarczo, finansowo i psychicznie całą machinę państwową.

Rzuciło się hasło zdobycia kolonii, by móc osiedlić tam... Żydów. Tego rodzaju sloganem niczego się nie osiągnie. Żydzi hołdują innemu hasłu. Pragniemy mianowicie

kolonij dla Polski

bo tego wymaga nasza ekspansja polityczna i gospodarcza. Jestem głęboko przekonany, że przy normalnych stosunkach i zdrowym współżyciu wszystkich obywateli mamy szanse do osiągnięcia w tym kierunku bardzo wiele, a w każdym razie niemniej niż inni pretendenci współcześni. Żadne państwo nie ma takich szans eksportowania swoich wyrobów, jak Polska. Mogłoby to nie tylko wzmocnić nasz bilans handlowy, ale nakarmić wszystkich naszych bezrobotnych. A kto wie, czy nadarzy się jeszcze taka sposobność i taka konjunktura, jaka jest obecnie do wykorzystania, jeśli zaprzątniemy naszą uwagę mrzonkami, a nie realnymi dążeniami i aspiracjami.

Ale zamiast wciągać coraz szersze warstwy społeczeństwa w prawdziwy wyścig pracy, rujnuje się i niszczy, paraliżuje i unieruchamia dziesiątki tysięcy warsztatów. Kwitnie zato WYŚCIG NIENAWIŚCI I DYSKRYMINACJI.

Stosunki na wyższych uczelniach

Wysoka Komisjo!

Niesłychane stosunki na wyższych uczelniach mają może większą jeszcze wymowę.

W ciągu szeregu lat młodzież żydowska była niezasłużenie krzywdzona przez senaty akademickie, które stosowały wobec maturzystów-Żydów numerus clausus, lub numerus nullus. Spodziewaliśmy się, że z biegiem czasu poczucie sprawiedliwości zwycięży i aspirujący do wykształcenia akademickiego młodzi ludzie uzyskają dostęp do wyższych uczelni, jako pełnoprawni obywatele polscy. Tej nadziei nie zarzucamy nawet obecnie, w dobie ponurych prześladowań i ograniczeń.

MŁODZIEŻ AKADEMICKA ŻYDOWSKA NIGDY NA GHETTO ŁAWKOWE SIĘ NIE ZGODZI, GDYBY NAWET MIAŁA STAĆ NA ROZŻARZONYCH WĘGLACH PRZEZ CAŁY OKRES SWOICH STUDIÓW.

Co jednak zrobił rząd, ażeby młodzież żydowska nie została wtrącona w tę otchłań rozpaczy? Nic! Toleruje się i niekiedy aprobuje milcząco czasem nawet potakująco - rozmaite zarządzenia, zmierzające do zmuszenia młodzieży akademickiej żydowskiej do podporządkowania się woli ich prześladowców i uniemożliwiające jej normalny tok studiów.

Jakże ciekawym objawem moralnym jest fakt, że nawet w szkole, ufundowanej przez Żydów — Wawelberga i Rotwanda — zamyka się przed młodzieżą żydowską podwoje.

Skoro wkroczyłem w dziedzinę kategorii moralnych, dotknę się ropiejącej od kilku miesięcy rany na pograniczu ziemi polskiej.

Mam oczywiście na myśli

Zbąszyń

Parę tysięcy ludzi przeżywa prawdziwą gehennę. Rozpacz ogarnia na myśl o przeżyciach tych obywateli polskich, których jedyną winą jest, że szukali warsztatów pracy poza granicami kraju. Wiedzieliśmy, gdy przygotowywano ustawę o pozbawieniu obywatelstwa, kto na tym ucierpi. Nie przypuszczaliśmy jednak, że będzie ona stosowana masowo do przebywających za kordonem tylko naszych współbraci i współobywateli. Formy, jakie przybrała ta masowa śmierć cywilna tysięcy rodzin żydowskich, przekracza wszelkie granice wyobraźni.

Skrzywdziłbym dusze i serca ludu polskiego, gdybym przy tej okazji nie wspomniał o szlachetnych i pocieszających w naszych czasach faktach współczucia, okazanego nieszczęśliwym wysiedleńcom przez ludność przygraniczną. Wbrew wszystkim akcjom podżegaczy i na przekór agitacji zawodowych agitatorów, lud polski pozostał czuły na cierpienia i dał temu najlepszy wyraz przez ofiary, datki, wzruszające fakty udzielania schronu, chleba, mleka dotkniętym tragedią zbąszyńską Żydom.

Tu Zbąszyń zrehabilitował wielu, którzy poddają się niezdrowej psychozie a w gruncie rzeczy pragnęliby zgodnego współżycia i współpracy z ludnością żydowską. Jeśli dzieje się inaczej, tkwi w tym wina agitatorów i ich popleczników.

Apeluję dla tego do pana premiera, by zlikwidował ciemną plamę zbąszyńską. Bo odpowiedzialnym za losy wszystkich obywateli jest przecież nie kto inny, jak właśnie pan premier.

Antysemityzm nic nie da

Obok rozwiązania obozu zbąszyńskiego, rząd musi dbać o to, ażeby milionowe majątki pozostawione przymusowo w Niemczech wróciły do kraju i umożliwiły tym ludziom aktywny udział w życiu gospodarczym, w przeciwnym razie grozi to, że przejdą one w obce ręce, które przetopią je na lufy armatnie, skierowane zawsze — i w czasie gniewu i w czasie flirtu — w tę samą stronę.

Wysoka Komisjo!

Odbywający się wyścig antysemityzmu, wznieca tylko nienawiść, ale

NIC KONKRETNEGO I POZYTYWNEGO NIE DA.

Cokolwiek zdziałacie w tym kierunku, zawsze demagog was prześcignie i masy tym nie zdobędziecie.

W powietrzu unosi się zapach fosgenu i iperytu żydożerczego, skierowanego do nas przez wiatry zakordonowe. Od nas samych zależy, czy potrafimy im przeciwdziałać, czy też zostaniemy zagazowani.

Nowe zarządzenia
w sprawie seminariów dla aplikantów

Warszawa, 11 stycznia.

Warszawska Rada Adwokacka wydrukowała specjalne listy obecności dla aplikantów, uczęszczających na seminaria.

W ostatnich dniach wynikł bowiem zatarg z powodu wprowadzenia oddzielnych seminariów dla aplikantów Żydów, którzy z tego powodu nie zgłaszają się na wykłady.

Lista obecności zaznacza, że każda nieobecność winna być usprawiedliwiona odpowiednim pismem, a nieobecność na seminariach pociągać będzie za soba skutki dyscyplinarne.

Chamberlain przybył do Rzymu

Pierwsza rozmowa premiera Anglii z Mussolinim. — Anglia doradza Włochom zaniechanie kampanii antyfrancuskiej

Rzym, 11 stycznia.

(PAT). Dziś o godz. 16.20 przybyli do Rzymu premier brytyjski Chamberlain i min. spr. zagr. Halifax. Na dworcu oczekiwali gości brytyjskich: Mussolini, który przybył w mundurze urzędniczym szefa rządu, minister Ciano itd.

Pociąg zajechał. przy dźwiękach narodowego hymnu angielskiego. Hymn angielski podchwycony został przez członków kolonii brytyjskiej, którzy powitali premiera brytyjskiego śpiewem i powiewaniem chusteczek.

Spotkanie Mussoliniego z Chamberlainem miało charakter bardzo serdeczny. Mussolini i Chamberlain przeszli przed frontem honorowych oddziałów wojskowych i kolonii angielskiej, przyczym orkiestra odegrała włoski hymn narodowy.

Z dworca goście odjechali do Villa Madama, witani owacyjnie przez publiczność włoską. W mieście obok chorągwi włoskich powiewają sztandary brytyjskie.

Prasa włoska serdecznie wita Chamberlaina i Halifaxa, podkreślając przyjaźń, łączącą oba kraje.

Virginio Gayda na łamach „Giornale d'Italia" pisze, że Włochy nie zapomniały, **iż inicjatywie Chamberlaina zawdzięczać należy pacyfikację stosunków włosko-angielskich i dlatego Włochy witają go jako prawdziwego przyjaciela.** Gayda stwierdza, że Mussolini i Chamberlain nie ustalili żadnego z góry programu obrad, jakkolwiek wiadomo, że cele wizyty określone są przez aktualne zagadnienia międzynarodowe, będące w stanie otwartym. Pomiędzy Anglią a Włochami wszystko zostało sprecyzowane i załatwione. Zagadnienia, które czekają na sumienne zbadanie w toku rozmów rzymskich, posiadają **charakter ogólnoeuropejski i dotyczą m. in. spraw, interesujących poważnie Włochy i Niemcy.**

★

Rzym, 11 stycznia.

(PAT). Po przybyciu do Rzymu Chamberlaina i Halifaxa goście angielscy o godz. 17 udali się do pałacu Weneckiego.

O godz. 18-ej odbyła się w pałacu Weneckim pierwsza rozmowa Mussoliniego z Chamberlainem, która trwała półtorej godziny.

Równocześnie z rozmową Mussolini—Chamberlain odbyła się druga rozmowa pomiędzy min. Halifaxem a min. Ciano.

Podczas bytności Chamberlaina u Mussoliniego liczne tłumy publiczności, gorąco manifestowały na cześć gości angielskich.

Wieczorem Mussolini podejmował Chamberlaina i Halifaxa oraz ich świtę obiadem galowym. Po obiedzie odbył się raut, na który zostali zaproszeni liczni przedstawiciele kolonii angielskiej, sfery towarzyskie stolicy oraz prasa zagraniczna.

Chamberlain i Halifax przyjęci będą w pałacu kwirynalskim przez króla, który zatrzyma ich na śniadaniu.

***

Rzym, 11 stycznia.

(PAT) W kołach angielskich panuje przekonanie, że premier Chamberlain w toku rozmów rzymskich doradzać będzie Mussoliniemu, **aby Włochy złagodziły kampanię prasową przeciw Francji** oraz rozpoczęły rokowania z Paryżem. Gdy rokowania te będą już zaawansowane, wówczas Anglia oświadczy gotowość współdziałania celem osiągnięcia konkretnych rozwiązań, dotyczących poszczególnych problematów francusko-włoskich.

Rzym, 11 stycznia.

W rozmowach jakie dziś toczyły się w Rzymie między Chamberlainem a Mussolinim jednym z głównych tematów była

KWESTIA ŻYDOWSKA.

Żydzi zagraniczni we Włoszech, którzy w myśl dekretu mają opuścić kraj przed 12 marca r. b., doręczyli premierowi Chamberlainowi memoriał z prośbą o wyjednanie odroczenia ekspulsji.

Przemówienia Mussoliniego i Chamberlaina

na bankiecie w pałacu Weneckim.—Premier wzniósł toast na cześć króla Włoch i cesarza Etiopii

Rzym, 11 stycznia.

(PAT) Na bankiecie, wydanym przez siebie w Pałacu Weneckim Mussolini wygłosił następujący toast:

„Panie premierze, czuję się szczęśliwy, mogąc powitać pana i lorda Halifaxa w imieniu moim i w imieniu rządu faszystowskiego we Włoszech i w Rzymie oraz wyrazić panom, jako miłym gościom i przedstawicielom wielkiego zaprzyjaźnionego narodu sympatię, z jaką naród włoski śledził i nie przestaje śledzić pracy panów i rządu brytyjskiego. Duch zrozumienia, ożywiający pana, stanowczość, z jaką pan współpracował osobiście przy sprawiedliwym rozwiązaniu zagadnień ciążących we wrześniu ub. roku nad życiem Europy, cierpliwość, z jaką dokonywał pan sprawy dzieła pojednania i pokoju, spotkały się z najszczerszym uznaniem w moim kraju, który zawsze wierzył w pokój, oparty na sprawiedliwości, pokój, będący jedynym i najwyższym celem polityki Włoch faszystowskich. Układy włosko-brytyjskie wprowadzone ostatnio w życie, oparły stosunki między W. Brytanią i Włochami na trwałej podstawie i nie tylko odbudowały na nowej płaszczyźnie i w nowej rzeczywistości śródziemnomorskiej i afrykańskiej przyjaźń między naszymi krajami, lecz otworzyły także drogę dla nowej współpracy, która stanowi nieodzowny element pokoju europejskiego. Pragniemy, by współpraca ta była równie owocna, jak długotrwała. Z tymi życzeniami, które łączą się z uczuciem przyjaźni dla waszej ekscelencji, wznoszę puchar na cześć J. Królewskiej Mości, Króla Wielkiej Brytanii, Irlandii, zamorskich dominiów brytyjskich i Cesarza Indyj oraz za zdrowie pańskie a także za pomyślność i wielkość pańskiego narodu".

W odpowiedzi na toast Mussoliniego premier Chamberlain podkreślił, że ocenia należycie uczucia Mussoliniego wobec Anglii i dziękuje za serdeczne przyjęcie, jakiego wraz z lordem Halifaxem doznał w stolicy imperium włoskiego.

„Jest prawdziwą przyjemnością dla nas — mówi premier — odwiedzić ponownie ten kraj i widzieć w tym starożytnym mieście nowe Włochy, potężne, kroczące naprzód, pod wodzą i w myśl inspiracyj w. ekscelencji.

Znajduję się tu dziś, w kraju wielkiego narodu, pragnącego utrzymywać ściśle, serdeczne, a nawet powiem, intymne stosunki z drugim wielkim narodem".

Stwierdziwszy dalej, że przy rozwiązywaniu zeszłorocznego kryzysu Mussolini w sposób decydujący przyczynił się do pokojowych wyników konferencji monachijskiej, za co Anglia mu jest wdzięczna, mówca oświadcza: Przybyłem tu w zamiarze kontynuowania polityki, którą ze stanowczością prowadzę. Jest to polityka przyjaźni ze wszystkimi i nieprzyjaźni wobec nikogo. Polityka, dążąca do pokojowego rozwiązywania trudności międzynarodowych drogą rokowań. Cieszę się, że nasze dwa rządy mogły dać konkretny wyraz tej polityki, albowiem w tym właśnie duchu zawarto układy włosko-angielskie na wiosnę, które niedawno weszły w życie.

Godzi się podkreślić, że jednym z pierwszych wyników tych układów jest iż wczoraj można było przystąpić w Rzymie i Londynie do wymiany informacyj wojskowych, przewidzianej w układzie.

W przeświadczeniu, że nasze interesy na Morzu Śródziemnym posiadają żywotne znaczenie dla obu stron, nie kryjąc w sobie równocześnie żadnego powodu do konfliktu, jesteśmy pewni, że układ zapoczątkował między nami nowy rozdział przyjaźni i zaufania, które — miejmy nadzieję — okażą się korzystne dla przyszłej stabilizacji stosunków europejskich."

Na zakończenie premier Chamberlain wzniósł toast na cześć króla Włoch i cesarza Etiopii oraz za pomyślność ludów, nad którymi Wiktor Emanuel III-ci panuje.

Mowa premiera Składkowskiego

(Dokończenie).

Na koniec muszę stwierdzić, że żadne posiedzenie u nas nie może się odbyć bez sprawy żydowskiej. Proszę Wysokiej Komisji, ja pierwszy raz z przykrością muszę powiedzieć, że przemówienie pana kolegi Mincberga było szkodliwe. To nie kolega Mincberg sam sobie napisał, ktoś to panu napisał (oklaski). To nie jest w pańskim stylu. Pan jest człowiek lojalny i realny, znamy się od dawna. Pańska mowa miała wszelkie cechy nagromadzenia faktów, które mogą służyć nie wiem dla kogo, może dla zagranicy, żeby stwierdzić, że w Polsce jest Żydom źle. Nie będę dyskutował ideałami, tylko realnie panu powiem: Panie kolego, codziennie odmawiam setkom ludzi, którzy chcą dostać się do Polski, odmawiam Żydom z Austrii, Niemiec, Węgier, Czechosłowacji. Setki ludzi usiłuje wszystkimi drogami dostać się do Polski, gdzie, według pana, jest tak źle. Jeżeli pytam, dlaczego chcą się dostać, odpowiadają: Niech pan nas wpuści na dwa, trzy tygodnie, my chcemy tylko w tej atmosferze polskiej odpocząć, odetchnąć i później wyjedziemy do Afryki, czy do Brazylii, czy gdzie pan chce. Ci ludzie chcą dwa, trzy tygodnie pobyć w tej atmosferze porządku, gdzie nic im nie grozi. Chcą odpocząć i potem wyjechać. To są fakty. Setkom ludzi odmawiam, bo nie mogę pozwolić. A jeżeli ci ludzie biedni dążą do Polski, jak do Mekki, by choćby parę tygodni w niej przebyć, to dlaczego pan o tym nie mówi, dlaczego pan świadomie mówi co innego? (Oklaski).

Ale panowie posłowie żydowscy prowadzą błędną politykę od dawna. Kiedyście głosowali swego czasu przeciw budżetowi, to wam powiedziałem prywatnie: jako szef rządu mogę być z tego zadowolony, ale jako człowiek nad tym boleję, iż tak te rzeczy skażacie.

Dziś mogę panu powiedzieć: Jeżeli pan mówi, że w Polsce jest Żydom źle, to my z punktu widzenia mody międzynarodowej moglibyśmy się z tego cieszyć, gdybyśmy byli ludźmi, którzy ulegają modzie. Z drugiej strony wiadomą jest rzeczą, że sfery międzynarodowe najbardziej interesują się załatwieniem sprawy żydowskiej właśnie w tych krajach, gdzie Żydom jest najgorzej. Uważając, że sprawa żydowska musi być załatwiona wspólnym wysiłkiem na gruncie międzynarodowym,

NIE CHCEMY ZWRACAĆ UWAGI NA DONIOSŁOŚĆ ROZWIĄZANIA PROBLEMU ŻYDOWSKIEGO W POLSCE DROGĄ KRZYWDY I GWAŁTU

Nawet w tej kwestii Polskę stać na porządną, uczciwą politykę wobec wszystkich obywateli. Niech panowie jednak z naszego porządkowania sprawy żydowskiej nie robią rzeczy, które byłyby skierowane przeciw komukolwiek. Niech panowie raczej dążą do wspólnego rozwiązania sprawy, a lepiej na tym wyjdą. Panie kolego, pańska mowa nie była pańska, pańska dzisiejsza mowa była szkodliwa.

Nowa ustawa antyżydowska na Węgrzech

Własność rolna, należąca do Żydów, ma być rozparcelowana

Budapeszt, 11 stycznia.

Na wielkim zgromadzeniu w Budapeszcie premier Imredy wygłosił przemówienie, w którym zapowiedział nową „akcję w obronie rasy" zaznaczając, iż jest ona biologicznie uzasadniona i odpowiada stanowisku nacjonalistycznemu. Kwestia żydowska, ma zdaniem premiera, być rozwiązana „mądrze, trzeźwo, lecz stanowczo".

Minister rolnictwa, — Tekely poruszył sprawę żydowskiej własności ziemskiej i podkreślił, że w związku z reformą rolną na cele parcelacyjne, przeznaczy się majątki nabyte przez Żydów po 1 czerwca 1914 r.

***

Budapeszt, 11 stycznia.

Na ogół prasa opozycyjna przyjęła projekt nowej ustawy antyżydowskiej z pewną rezygnacją. Ostrzejsze zastrzeżenia wysunęła opozycja chrześcijańska. Opozycja nie znajduje też usprawiedliwienia dla polityki Imredy w układzie stosunków wewnętrznie politycznych, gdyż w kraju nie dominują bynajmniej nastroje prohitlerowskie. — Nauczone doświadczeniem na skutek fatalnych skutków zakazu uboju rytualnego, chłopstwo odnosi się negatywnie do projektu nowej ustawy. Na ogół panuje przekonanie, że Imredy pragnie w złagodzonej postaci zastosować program hitlerowski, gdyż obawia się, że ewentualny ruch rewolucyjny zmiecie całkowicie wielką własność i latyfundia, które odgrywają jeszcze wielką rolę na Węgrzech.

Meksyk nie udzieli zezwoleń na wjazd emigrantów politycznych

Meksyk, 11 stycznia.

(PAT) Do rządu meksykańskiego wpłynęło 10 tys. podań o zezwolenie na wjazd, złożonych przez emigrantów politycznych różnych narodowości. Podania mają być podobno odrzucone, gdyż napływ tych emigrantów uważany jest przez koła miarodajne za niepożądany. Według urzędowych danych wśród wspomnianych zgłoszeń nie ma wcale Hiszpanów.

Reflektorem po prasie

Niemcy muszą rezygnować

„Polonia" poświęca długi artykuł sprawie interwencji amerykańskiej w sprawy europejskie:

Sądzimy też, że i wizyta p. min. Becka w Berchtesgaden nie jest bez związku z orędziem prezydenta Stanów. Nie wiele jeszcze wiadomo o tej wizycie właśnie dlatego, że zbyt wiele około niej krąży plotek. Ale nie pomylimy się chyba, sądząc, że u podstawy tego spotkania leży świadomość Niemiec, że na najbliższą przyszłość trzeba zrezygnować z planów bardzo daleko idących. Lepiej więc zrezygnować z gestem przyjaźni, lub rezygnację sprzedać, niż wyrzec się ich darmo. Wizyta w Berchtesgaden była takim gestem i takim targiem. Przez alpejskie mgły przyświecało jej amerykańskie słońce.

„Ukraina Podkarpacka".

„Kurjer Poznański" zapatruje się sceptycznie na bieg stosunków polsko-niemieckich:

Rzeczywistość powiada, że Rzesza Niemiecka w ostatnich miesiącach, nie mówiąc już o olbrzymim terytorialnym, politycznym i gospodarczym wzbogaceniu się i zdystansowaniu Polski, umontowała wpływ swój decydujący w nowym państwie czesko - słowackim — podczas gdy jego stosunek do Polski jest wyraźnie nieprzyjazny — i postawiła na swoim w sprawie Rusi Podkarpackiej, czyli według Niemców Ukrainy Podkarpackiej, w b r e w żywotnym interesom i w b r e w zgodnej woli całego narodu oraz rządu polskiego. Mimo to mówi się społeczeństwu, że — wszystko jest w zupełnym porządku..

Jeszcze przed miesiącem głoszono, że Ruś Podkarpacka musi zniknąć, że nie zniesie jej bezwzględnie mocarstwowa polityka polska, że lada dzień to się stanie, — a gdy Niemcy narzuciły nam stan wręcz odwrotny, teraz, po kilku tygodniach, głosi się z łamów czołowej „Gazety Polskiej", że — wszystko jest w porządku..

Dlaczego? Bo miało się jakoby wykazać, że „rozsiewane ostatnio pogłoski o zamiarach politycznych Niemiec na wschodzie Europy" są — „przesadne". „P r z e s a d n e"? Ale społeczeństwo pragnęłoby się dowiedzieć, gdzie się w sprawie niemieckiej polityki ukraińskiej kończy „przesada", a gdzie się zaczyna — rzeczywistość.

Propaganda niemiecka we Lwowie

Organ zarządu okręgowego Związku Legionistów Polskich we Lwowie, dwutygodnik „Wola i Czyn", podpisywany przez b. posła dr. Bronisława Wojciechowskiego, donosi:

„Czas najwyższy powiedzieć sobie bez obsłonek, że mamy we Lwowie autentyczne pismo hitlerowskie, wydawnictwo, które bez obsłonek przyznaje się do niemieckiej ideologii narodowo - socjalistycznej. Tym czasopismem jest cytowane już przez nas niejednokrotnie „Ostdeutsches Volksblatt" redagowane we Lwowie przez p. Willi'ego Ettingera i drukowane w Poznaniu gotyckimi czcionkami w drukarni „Concordia".

Grupa „młodopolaków"

„Kurier Polski" donosi:

Klub partii ozonowej w parlamencie zbierze się w końcu tygodnia. Jak słychać najbardziej „dynamiczna" w tym klubie grupa, która otrzymała nazwę młodopolaków zamierza na plenum klubu zgłosić projekt ustawy antyżydowskiej, konkurujący z niezgłoszonym dotad wnioskiem posła Stocha, reprezentującego ugrupowania narodowo - radykalne.

Młodopolacy — są to posłowie ozonowi, którzy zdobyli mandaty jako członkowie Związku Młodej Polski, działającego pod komendą mjr. Galinata. Jest ich podobno jedenastu. Jak donosiliśmy ukazać się mają w Sejmie w stalowych mundurach oddziałów młodego Ozonu. Czy umundurowany oddział Ozonu będzie poparty przez tych, którzy chodzą obecnie w cywilnych strojach, jeszcze nie wiadomo. Może chodzi o to, aby wysłać ten oddział na politycz ne zwiady, albo na inną operację o charakterze zaczepno - odpornym.

Włochy współdziałały w porozumieniu polsko-niemieckim w Berchtesgaden

(Od korespondenta „Republiki" we Francji)

Paryż, w styczniu.

Zarówno opinia publiczna, jak i prasa francuska mają pożałowania godną tendencję ignorowania nie tylko polskich problemów i zainteresowań politycznych, ale i międzynarodowego znaczenia Polski. Każdy krok, każde posunięcie Polski jest tutaj oceniane w sposób subjektywny, tak **jakbyśmy mieli wyłącznie obowiązki, a nie posiadali żadnych praw i interesów własnych.**

Niespodziewana wizyta pułk. Becka w Berchtesgaden sprawiła wobec tego wrażenie p r a w d z i w e j b o m b y. Nagle rozwiązały się języki i nagle zrozumiano wiele rzeczy. Przede wszystkim więc politycy francuscy zgodnie **określają ostentacyjny dziesięciodniowy pobyt ministra Becka na Riwierze francuskiej, jako wyraźną ofertę polityczną.** Na francuskiego ministra spraw zagranicznych, p. Georges Bonnet, sypią się zarzuty, **że nie potrafił z tej oferty skorzystać.** Już sama obecność w księstwie Monaco naszego ambasadora przy Kwirynale, gen. Wieniawy-Długoszowskiego, stanowiła dostateczną wskazówkę, że za kulisami gra jest prowadzona przez Italię, dążącą za wszelką cenę do **porozumienia pomiędzy Warszawą a Berlinem.** Cel Rzymu jest zupełnie jasny: **konsekwencją usunięcia tarć pomiędzy Berlinem a Warszawą musi być zaniechanie ze strony Niemiec polityki ekspansji na Wschód, a co za tym idzie bardziej energiczne domaganie się kolonij dla siebie i dla włoskiego sojusznika.**

Przebieg rozmów, toczonych w Berchtesgaden, nie jest dotychczas, oczywiście nikomu znany, jednakże **aluzja w komunikacie oficjalnym do spraw śródziemnomorskich daje bardzo wiele do myślenia.** Prasa francuska i angielska podkreślają również uroczysty charakter przyjęcia, jakiego doznał minister Beck w Berchtesgaden, i **wyciągają stąd wniosek, że** musiało dojść do porozumienia pomiędzy kanclerzem niemieckim a pułkownikiem Beckiem.

Na temat ustępstw polskich na rzecz Niemiec krążą tutaj najbardziej fantastyczne pogłoski. W pierwszym rzędzie **dotyczą one oczywiście Gdańska.** Mowa jest również o zaniechaniu zapoczątkowanej polityki zbliżenia do Sowietów, a mianowicie wizyta Litwinowa w Warszawie miała zostać odwołana. Krążą wreszcie inne wersje... Insynuuje się, jakoby polityka polska została zbliżona do orbity planów niemieckich.

Najbliższa przyszłość pokaże oczywiście, ile jest prawdy w tych insynuacjach.

Zdaje się jednak, że **strach ma wielkie oczy.** W rzeczywistości bowiem **zachłanność niemiecka zagraża wszystkim,** t. j. jednocześnie Polsce, Francji, Sowietom, Rumunii, Węgrom, Jugosławii, Holandii, Belgii, Szwajcarii itd. itd. Nawet i **Stany Zjednoczone Północnej Ameryki zajęły stanowisko niedwuznaczne i zdecydowane,** zmuszone do tego oczywiście powszechnym naprężeniem. W Niemczech samych nauka ostatniej wojny z pewnością nie poszła w las i chęć rozpętania wielkiej burzy jest tam z pewnością mniej szczera, niż się wydaje.

E. S. J.

Wojna wybuchnie w 1939 r.!

Jak oceniają sytuację ambasadorowie St. Zjednoczonych w Paryżu i Londynie

Londyn, 11 stycznia.

Otrzymano tu sensacyjne wiadomości z Waszyngtonu o tajnym posiedzeniu komisji wojskowej i reprezentantów senatu, w czasie którego obszerne sprawozdanie zdawali ambasadorowie amerykańscy w Londynie i Paryżu, Kennedy i Bulit. Oświadczenia ich były jednobrzmiące i zawierały ocenę sytuacji europejskiej.

Jak dowiaduje się prasa amerykańska, ambasadorowie Kennedy i Bulit przedstawili bezgranicznie chaotyczną sytuację europejską i stwierdzili, że maksymalne żądania Hitlera i Mussoliniego mogą doprowadzić do wybuchu wojny europejskiej już w tym roku. Umowa monachijska nie tylko, że nie ograniczyła wyścigu zbrojeń, ale przyśpieszyła go jeszcze. Ambasador Bulit twierdził, że Francja nie podda się terytorialnym żądaniom włoskim i gotowa jest, z bronią w ręku, walczyć o całość swego imperium kolonialnego.

Obaj ambasadorowie zalecali połączonym komisjom przyjęcie programu dozbrojenia, w myśl życzeń prezydenta Roosevelta, który, jak wiadomo, opierając się na raporcie płk. Lindbergha o wielkich zbrojeniach lotniczych Niemiec zamierza rozszerzyć i przyśpieszyć program rozbudowy powietrznej floty Stanów Zjednoczonych.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Zdarzenia i ludzie

Milczący bej Tunisu

Kariera Ahmed Paszy

Tunis, w styczniu.

Niedawno ukazała się w gazetach wiadomość, iż bej Tunisu, Jego Wysokość Sidi Ahmed Pasza, nominalny władca Tunezji, przyjął oficjalnie prezydenta ministrów Daladiera i na jego przemówienie odpowiedział również dłuższą mową. Fakt, iż bej przemawiał, że wygłosił nawet prawdziwe przemówienie o politycznym znaczeniu, był dla mieszkańców Tunisu niebylejaką sensacją. W arabskim świecie Afryki Północnej bowiem Ahmed Pasza nosi prawie że oficjalnie przydomek „Wielki Milczący". Nikt nie przypomina sobie, by Ahmed Pasza kiedykolwiek przemawiał. Publicznie pokazuje on się bardzo rzadko i nigdy nie wygłasza wówczas nawet najkrótszej mowy, a i w swym pałacu w Marsa, owym białym zamku z bajki, pozostaje on cichy i niezwykle małomówny. Od najwcześniejszych lat młodości najmilszym jego zajęciem była lektura i do dnia dzisiejszego (bej liczy obecnie 77 lat) poświęca on każdą wolną chwilę książkom. Fakt, iż przerwał on swe milczenie, przyjmując francuskiego prezydenta ministrów, ma niewątpliwie wielkie znaczenie.

Kim jest ów władca i skąd pochodzi? Ahmed Pasza jest wnukiem beja Mahometa es Sadok, który 12 maja 1881 roku poddał się pod protektorat Francji. Nominalnie pozostał on władcą, a rodzinie jego zapewniono prawo dziedziczenia tronu. Mahomet es Sadok był potomkiem owej słynnej rodziny panującej Hussein, która od roku 1705 bezustannie sprawowała rządy w Tunezji. Do tego czasu i jeszcze za panowania pierwszych bejów dynastji Hussein, Tunis należał do najdzikszych krajów na ziemi i był siedzibą piratów morskich i handlarzy niewolników. Okręty niechętnie przejeżdżały tamtędy, gdyż mieszkańcy Tunisu na swych małych statkach pirackich napadali na nich z ukrytych portów, zabierając wszystko, co się dało.

Dopiero za czasów wielkiego Ahmeda, który panował od roku 1837 do roku 1856, stosunki się poprawiły. Zanim jeszcze problem niewolnictwa wywołał wojnę domową w Ameryce, „Wielki Ahmed" w swoim kraju wytępił prawie całkowicie handel niewolnikami. Był on, zresztą, do pewnego stopnia arabskim Ludwikiem XIV: nietylko że był zwolennikiem absolutnego samowładztwa, kochał także sztukę i przepych, tak samo jak Ludwik. Wybudował w pobliżu Tunisu pałac Bardo, który Francuzi słusznie nazwali „Wersalem Afryki". Cudowny ten zamek z białego marmuru otoczony był wspaniałymi ogrodami i fontannami. Wielki Ahmed żył w tym pałacu zupełnie tak, jak Ludwik XIV: ściągał na dwór najznakomitszych arabskich przedstawicieli sztuki i otaczał się fantastycznym przepychem. On wreszcie także był pierwszym władcą Tunisu, który nawiązał przyjazne stosunki z Francją. W wojnie Krymskiej bej Tunisu stanął już po stronie Napoleona III, jako jego sprzymierzeniec. Ahmed zatym przygotował właściwie grunt do protektoratu Francji nad Tunisem, zdając sobie sprawę z tego, iż Tunis bez opieki jednego z mocarstw europejskich nie da sobie długo rady. Oficjalnie Francja objęła protektorat nad Tunisem dopiero w 25 lat później.

Syn jego Mahomet es Sadok podpisał potem pierwszy układ z Francją, zaś syn Mahometa, Ali, znowu zawarł w 1882 r. konwencję w Marsa, która ostatecznie ustaliła protektorat Francji nad Tunisem. Obecny władca Tunisu jest synem Alego. Ponieważ jednakże Ahmed miał jeszcze dwóch starszych braci, pierwotnie nie on miał objąć rządy. Prowadził spokojny tryb życia w pałacu swego ojca i braci, poświęcając się prawie wyłącznie lekturze. Zresztą, odznaczał on się również zdolnościami poetyckimi. Gdy bowiem jego najstarszy brat wstąpił na tron i w roku 1904 udał się do Paryża, gdzie został uroczyście przyjęty przez prezydenta Loubet, Ahmed napisał długi wiersz na temat tego spotkania. Jednakże bej zmarł i w kilka lat później pożegnał się z życiem także i drugi z rzędu syn Alego.

W roku 1929 Sidi Ahmed Pasza wstąpił na tron Tunisu. Od tego czasu rezyduje on w zamku Bardo, gdzie nie może już tyle czasu poświęcać książkom, chociaż lektura nadal pozostała jego najmilszym zajęciem.

Mimo swej groźnej brody i otaczającej go wojowniczej gwardii honorowej Sidi Ahmed Pasza robi wrażenie filozofa, który nie interesuje się zbytnio wydarzeniami świata. Lecz ci, którzy znają go bliżej, wiedzą, iż ten spokojny i małomówny władca umie być także bardzo twardy i energiczny. Jest on wrogiem ruchu panarabskiego, którym jak twierdzi, dyrygują mocarstwa europejskie. Jego zdaniem, państwa europejskie bynajmniej nie organizują tego ruchu, aby zjednoczyć Arabów, lecz w zupełnie innym celu.

Sidi Ahmed Pasza, człowiek, który tak wiele czyta, a tak mało mówi, jest mądrym i obowiązkowym władcą, który wie, czego chce. Bejowie z rodu Hussein zresztą zawsze mieli na celu jedynie dobro państwa i swego narodu. Dzięki nim Tunis stał się jedną z najbardziej kwitnących prowincji Afryki Północnej.

K. L.

Z dziejów Łodzi

Dnia 12 stycznia 1906 roku w okresie przedwyborczym do pierwszej dumy rosyjskiej ukazało się rozporządzenie gubernatora piotrkowskiego o pewnej swobodzie zgromadzeń przedwyborczych: była to podstawa do zwoływania przez stronnictwa polityczne niepodległościowe zgromadzeń politycznych, oczywista pod przypadkowymi firmami. To najliberalniejsze przy Moskalach prawo zezwalało na zebrania, w których mogli brać udział tylko osoby wpisane na listę wyborców danego okręgu wyborczego, w obrebie którego zebranie się odbywało. O takim zebraniu organizatorzy musieli zawiadomić na 24 godziny przed tym władze wraz z podaniem dokładnie... kto będzie w tem zebraniu brał udział...

Styczeń **12** Czwartek	Dziś Arkadiusza		
	Jutro Weroniki		
	Wschód słońca	7.41	
	Zachód słońca	5.48	
	Wschód księżyca	0.05	
	Zachód księżyca	10.53	
	Długość dnia	8.01	
	Przybyło dnia	0.27	

Krótkie wiadomości

WZROST KOSZTÓW UTRZYMANIA zanotowano w grudniu. Wczoraj odbyło się w urzędzie wojewódzkim posiedzenie specjalnej komisji do badania zmian kosztów utrzymania, na którym ustalono, że w grudniu, w porównaniu z poprzednim miesiącem zdrożało o 0,74 proc. Na wzrost kosztów utrzymania wpłynęły ceny ziemniaków, jaj, słoniny i grochu.

***

WYPRZEDAŻE POINWENTARZOWE mogą odbywać się wyłącznie dwa razy w roku, to jest w styczniu i w okresie od 15 lipca do 15 sierpnia. W związku z tym wydział przemysłowy zarządu miejskiego przypomina, że po dniu 31 b.m. nie zezwoli już na odbywanie się żadnych wyprzedaży.

***

140 NIEMOWLĄT, dzieci porzuconych, sierot i półsierot znajduje się obecnie na utrzymaniu miasta. Rodzicami tych dzieci są 4 robotnice, 83 służba domowa i 53 innych zawodów. W ostatnim miesiącu wypisano 15 niemowląt — 5 oddano rodzinie, 6 rodzinom zastępczym, 2 skierowano do innych zakładów oraz 2 niemowlęta zmarły.

***

UROCZYSTE OTWARCIE PORADNI DLA MATEK nastąpiło wczoraj przy ulicy Radwańskiej Nr. 46. Aktu poświęcenia i otwarcia dokonał ks. proboszcz, prałat Cesarz. W poradni znajdować będą pomoc i opiekę matki ciężarne. Kierownikiem poradni, powstałej z inicjatywy „Caritasu" a współpracującej z zarządem miejskim, został dr. Wyszyński.

***

8 NOWYCH ZAKŁADÓW przemysłowych zatwierdzono na rozprawie komisyjnej wydziału przemysłowego zarządu miejskiego. W tej liczbie znajdują się dwie mechaniczne tkalnie, 2 wytwórnie pończoch, 1 mechaniczna snowalnia, 1 mechaniczna pralnia, 1 wytwórnia pudełek tekturowych i t. d.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto I urzędować będzie w dniu 16 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1917 i starsi, którzy nie stawali jeszcze do poboru, a mieszkają w obrębie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatów policji.

Rada m. Poznania zwołana na 13-go b. m.

Z Poznania donoszą:

Prezydent miasta Ruge zarządził zwołanie pierwszego posiedzenia nowo wybranej rady miejskiej na piątek, dnia 13 b. m.

Na porządku obrad tego posiedzenia znajduje się przemówienie inauguracyjne prezydenta i wprowadzenie w urzędowanie nowych radnych.

Protesty wyborcze zostały przesłane

do urzędu wojewódzkiego. — Decyzja zapadnie prawdopodobnie w lutym

W dniu wczorajszym Główna Komisja Wyborcza przesłała do urzędu wojewódzkiego 7 protestów wniesionych przeciwko wyborom do rady miejskiej w okręgach II, V (dwa), VI, XI, XII i XIII wraz z całym materiałem wyborczym. Na dwuch protestach — z okręgów II i V — widnieje adnotacja, że **nie są one podpisane przez dostateczną liczbę wyborców.**

Główna Komisja Wyborcza, przekazując protesty, nadmieniła, że **nie wypowiada swej opinii, czy przytoczone fakty mogły wpłynąć na wynik wyborów, pozostawiając to ocenie wydziału wojewódzkiego.**

Jak się dowiadujemy, badanie protestów w roku bieżącym nie potrwa długo, ze względu na drobiazgowe opracowanie wszystkich materiałów przez Główną Komisję Wyborczą, spodziewać się przeto należy, że **najpóźniej w połowie lutego p. wojewoda Józewski wyda ostateczną decyzję.**

***

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik do zarządów miejskich w sprawie wyborów prezydenta, wiceprezydentów i ławników przez nowowybrane rady miejskie. W myśl tego okólnika wybory prezydeenta i wiceprezydentów odbyć się mają zwykłą większością głosów (w Łodzi 43 głosy). Natomiast wybory ławników, które ustawa określa krótko, że mają być proporcjonalne, dokonane muszą być na następującej zasadzie: ilość głosów dzieli się przez ilość mandatów ławnikowskich, otrzymując w ten sposób dzielnik. Podzielone głosy według tego dzielnika dają liczby mandatów. Jeśli zaś podział dokonany w ten sposób nie wyczerpie liczby mandatów, należy przeprowadzić dzielenie drugie i trzecie, przez ilość mandatów już zdobytych plus jeden, przydzielając pozostałe mandaty tym klubom, które posiadać będą najwyższe ilorazy.

***

Wybrane prezydium miasta i ławnicy stają się automatycznie członkami rady miejskiej, a w tym wypadku zmienia się układ sił na terenie rady. PPS. wyłaniając prezydenta, trzech wiceprezydentów i 5 ławników dysponować może 42 głosami. Str. Narodowe — 20 głosami, OZN. — 12 głosami, Bund — 12 głosami, Żydzi mieszczanie — 6 głosami i Niemcy 5 głosami. Ogólna liczba członków rady wynosić będzie 93, a zatym większość zwykła wynosić będzie 47 głosów, zaś większość kwalifikowana (niezbędna do uchwalania pożyczek) — 62 głosy.

PPS. łącznie z Bundem, posiadając 54 głosy, tym samym dysponować będzie stałą większością, nie ma jednak większości kwalifikowanej, chyba że przy uchwalaniu pożyczek głosować będą za wnioskami także inne kluby radzieckie. Ogólne zainteresowanie budzi taktyka klubu niemieckiego, który liczyć będzie 5 głosów. Z kim ten klub pójdzie i kogo będzie popierał?

***

Jak się dowiadujemy, dziś wieczorem zdecyduje się ostatecznie, kogo PPS. i klasowe związki zawodowe desygnują na stanowiska prezydenta i trzech wiceprezydentów miasta oraz ławników. (s)

Protesty wyborcze w Warszawie

uznane zostały przez Główną Komisję za nieuzasadnione

Z Warszawy donoszą:

Główna komisja wyborcza pod przewodnictwem wiceprezesa Sądu Okręgowego p. Wecsile rozpatrzyła wczoraj dwa **zgłoszone protesty w sprawie wyborów do warszawskiej rady miejskiej.**

Oba protesty zgłoszone przez wyborców okręgu Nr. 2, zamieszkałych przy ul. Raszyńskiej 32—44 oraz 11 Listopada i Ratuszowej **uznane zostały przez komisję za nie uzasadnione, bo nie odpowiadające pod względem formalnym wymaganiom ustawy o wyborach samorządowych.**

Wnioski wraz z opinią komisji przesłane będą dziś do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Delegacja sezonowców w Warszawie

prosić będzie o powiększenie kredytów na roboty publiczne

Zgodnie z naszą zapowiedzią, **dziś udaje się do Warszawy delegacja komisji międzyzwiązkowej robotników sezonowych,** która interweniować będzie w sprawie większych kredytów na roboty sezonowe w Łodzi oraz w sprawie podwyższenia stawek dla sezonowców i prowadzenia robót przez sześć dni w tygodniu.

***

W dniu wczorajszym odbyło się **posiedzenie zarządu pracowników miejskich, na którym omawiano sprawę podwyżki płac o 5 proc. dla kontraktowych urzędników oraz pracowników przedsiębiorstw miejskich,** w związku z podwyżką dodatku komunalnego dla innych kategorii pracowniczych. Ponieważ dotychczasowe starania w zarządzie miejskim nie dały pozytywnego wyniku, postanowiono **zawiesić pertraktacje do czasu zwołania nowej rady miejskiej i zwrócić się następnie do klubów radzieckich o poparcie tej sprawy.**

***

Dziś podjęte będą **pertraktacje pomiędzy związkiem pracowników użyteczności publicznej a dyrekcjami szpitali łódzkich w sprawie skrócenia czasu pracy w szpitalach do 8 godzin dziennie.** Jak donosiliśmy, związek wystosował w tej sprawie memoriał do ministerstwa opieki społecznej, prosząc o nadanie t. zw. prawa powszechności układowi, zawartemu już z niektórymi szpitalami. Niezależnie od tego prowadzone będą nadal pertraktacje bezpośrednie.

Lekcje rozpoczynać się będą o g. 8.30

Dotyczy to na razie szkół średnich oraz szkół powszechnych prywatnych

Jak wiadomo, na terenie Łodzi podjęta została akcja o **przesunięcie godzin rozpoczynania nauk w szkołach na godzinę 8.30.** Za tą reformą wypowiedziały się zarówno władze miejskie, jak i miejscowe władze szkolne.

W dniu wczorajszym kuratorium okręgu szkolnego nadesłało już w tej sprawie zarządzenie, które jednak **nie dotyczy wszystkich szkół. Mianowicie o godz. 8.30 rozpoczynać się będą lekcje w szkołach średnich, gimnazjach i liceach oraz w tych szkołach powszechnych prywatnych, które prowadzone są przy szkołach średnich.** Natomiast w szkołach publicznych powszechnych nauka w dalszym ciągu **rozpoczynać się będzie o godz. 8 rano.**

Zmiana ta spowoduje znaczne **odciążenie ruchu tramwajowego w godzinach rannych i zwiększy bezpieczeństwo przejazdu młodzieży szkolnej do szkół.** Co się tyczy publicznych szkół powszechnych wprowadzenie tej zmiany okazało się na razie niemożliwe, ze względu na to, że **we wszystkich niemal lokalach prowadzona jest nauka na dwie zmiany.** (l).

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M. Kasperkiewicz (Limanowskiego 1), A. Rychter i B. Łoboda (11 Listopada 36), B. Zundelewicz (Piotrkowska 25), S. Bojarski i W. Schatz (Przejazd 19), Cz. Rytel (Kopernika 26), M. Lipiec (Piotrkowska 193), A. Kowalski i S-ka (ul. Rzgowska 147).

Tylko silna flota wojenna zabezpieczy nasze interesy na Bałtyku

Pełna tabela wygranych

5-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 43 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI).

PIERWSZE CIĄGNIENIE.

5,000 zł. — 97858,
15,000 zł. — 22106.
10,000 zł. — 7924. 5477.
5,000 zł. — 16284, 18093, 57210.
2,000 zł. — 13083, 23301, 33372, 34107 37722, 44253, 48345, 48717, 53941, 85044, 87924, 98057, 104948, 121537, 122333, 134331.
1,000 zł. — 1694, 6610, 9000, 17318, 18651, 12128, 30320, 32029, 37755, 36099, 51700, 60731, 65467, 69469, 70030, 70908, 78988, 80323, 90483, 93365, 98341, 107372, 115280, 117772 134888, 139992, 144700, 146121, 152301 19818, 40711.

Wygrane po zł. 250.—

80 100 186 439 597 655 834 995 1132 45 297 301 55 436 587 864 2176 87 336 429 58 79 535 63 847 932 72 3134 432 502 683 700 44 858 84 973 4033 120 39 277 588 679 964 5222 337 566 646 976 6153 76 85 245 377 407 16 20 536 48 86 94 637 76 88 821 83 95 7116 56 239 358 71 459 522 53 74 693 930 41 8039 57 104 79 283 324 98 592 671 791 933 60 62 9080 237 495 596 666 81

10220 484 85 88 734 42 802 32 97 929 69 11115 349 89 403 40 517 90 96 12007 35 473 500 73 644 852 928 13035 48 169 75 239 62 311 423 74 82 630 804 905 89 14005 131 75 240 53 534 44 87 704 819 900 15171 334 91 737 51 80 865 943 72 16004 21 582 641 56 92 17002 154 298 437 530 35 743 70 78 833 91 903 18076 85 202 77 257 609 802 92 925 39 93 19034 302 474 579 93 604 79 780 806 12 93

20061 205 415 558 624 28 83 742 857 21103 404 593 94 674 731 72 76 955 22023 106 203 8 433 67 92 533 93 632 69 99 712 55 98 804 901 4 14 23009 36 42 101 29 201 3 324 84 93 441 71 677 714 60 800 23 24061 98 330 683 26 84 717 85 833 42 963 70 25170 88 315 410 537 26109 22 79 272 415 53 829 49 88 921 27065 105 278 349 526 52 64 93 630 737 99 823 61 28105 400 84 534 697 720 63 880 92 29192 244 47 323 473 741 45 88 865 944

30023 199 220 387 433 35 543 618 48 712 53 68 926 64 31031 195 220 62 361 96 458 94 509 624 35 778 83 89 831 84 984 32065 66 101 27 246 49 303 494 536 39 77 93 664 799 919 46 57 80 33140 262 447 854 908 34196 283 94 395 430 37 88 824 963 35026 91 104 203 30 58 437 680 762 77 36060 73 77 114 297 427 829 34 67 70 37060 200 97 318 67 476 93 551 603 837 88 91 38036 91 103 303 82 411 71 634 51 702 983 39115 24 221 40 51 480 523 714 875 916

40050 60 88 107 236 82 418 507 13 71 605 9 59 878 944 41091 148 73 379 486 536 60 77 703 14 78 928 87 42013 30 89 124 39 260 7 366 97 43107 48 246 59 313 71 508 611 815 76 969 44088 203 448 70 45094 110 304 71 411 59 554 46039 174 239 381 84 419 77 83 626 36 62 871 919 47005 97 137 271 92 263 63 70 412 520 631 719 99 856 914 48132 79 241 63 92 95 441 501 95 654 761 807 88 79 921 49066 185 456 90 506 89 92 605 729 69 828 29

50005 75 223 51 621 37 844 913 80 51154 225 56 373 430 62 76 83 527 68 665 712 873 929 52082 99 127 257 98 318 73 546 695 702 53 59 870 75 928 53022 260 447 515 37 693 800 54002 8 82 92 139 274 87 311 13 70 406 546 642 90 758 881 903 55028 37 47 184 275 94 440 92 528 63 654 743 64 67 84 872 82 931 38 56058 149 287 523 776 947 57052 66 86 248 519 95 649 56 732 961 58004 41 338 542 667 743 63 935 63 84 90 59135 242 93 328 554 67 650 721 841

60005 52 228 306 74 98 457 94 544 681 775 86 848 61124 37 200 345 412 58 536 709 918 27 68 62171 220 66 63063 132 61 379 403 44 770 64068 112 95 480 84 703 55 61 93 999 65237 41 368 71 424 851 967 94 66045 213 38 337 665 84 761 99 812 21 34 921 67195 276 523 49 69 675 8 732 52 904 68007 173 420 554 615 780 866 75 907 77 69245 62 340 74 510 82 692 784 813 902 27

70008 33 35 257 81 375 421 508 75 95 662 838 89 919 71066 193 295 516 22 857 933 72064 189 275 486 551 612 88 715 80 889 98 942 73109 75 235 77 327 67 402 22 86 522 26 828 945 74002 60 157 206 59 61 382 428 589 806 31 83 972 75028 39 288 474 553 659 742 917 76034 57 171 75 256 559 65 995 77022 30 54 195 463 734 886 78020 53 232 36 389 466 568 606 41 717 55 821 79014 71 321 440 501 727 821 29 958

80001 17 71 134 82 210 34 95 314 483 558 617 81027 271 74 450 67 587 605 776 83 82012 448 68 548 897 911 41 83184 341 96 435 531 764 84004 54 224 492 663 769 85015 160 321 43 47 89 98 550 845 970 90 96 86305 408 574 724 78 813 937 87371 516 743 842 968 88287 701 44 82 807 77 89020 31 15 298 398 566 634 727 47 51 968

90021 444 575 76 613 88 762 883 97 91012 131 250 71 546 48 830 92077 199 594 633 86 868 975 93413 22 616 72 866 82 94032 34 207 37 348 71 92 404 32 549 71 622 778 95427 517 45 751 73 890 956 96027 60 253 304 647 62 736 910 52 97067 217 28 37 57 74 355 69 501 72 750 965 98064 165 280 402 15 682 732 99000 3 120 22 232 311 49 437 768 883

1000049 164 97 334 458 81 570 77 600 782 855 80 99 993 101026 182 216 338 480 92 97 504 33 652 727 67 74 839 79 943 61 97 102284 360 461 93 855 59 970103067 85 123 261 332 411 26 717 936 41 72 104369 484 533 56 95 691 737 800 71 918 105192 233 61 345 419 88 503 931 40 42 46 66 106010 255 535 819 39 908 29 96 107233 650 740 77 108422 617 21 67 733 48 70 988 109040 114 238 342 556 602 85 96.

110092 592 664 725 869 111347 48 677 88 974 112020 316 93 483 778 890 919 113018 32 182 303 75 466, 79 634 717 942 114285 336 464 588 704 805 930 115191 330 67 429 43 709 13 805 48 901 116045 237 62 346 89 635 732 75 815 917 76 78 117148 236 71 377 493 632 60 710 802 5 8 986 118151 237 94 369 408 79 89 694 709 94 998 119011 44 142 93 209 82 354 79 608 28 56 807 88 962.

120104 213 37 523 702 813 946 121085 126 58 72 361 488 529 42 614 803 16 917 122258 83 374 624 864 88 123123 73 265 75 364 72 600 19 25 729 833 920 124041 54 95 200 71 444 60 65 94 654 65 720 994 125048 55 155 346 61 434 82 529 680 855 913 63 126028 245 314 452 88 96 540 681 84 127029 59 173 391 434 91 558 655 71 729 877 984 86 128138 90 98 460 512 602 46 736 965 129088 123 43 60 73 571 602 938.

130059 67 120 42 499 655 817 99 131023 246 306 74 594 671 841 48 99 132203 84 383 88 655 133330 36 413 35 45 506 82 776 87 869 869 943 62 134216 32 310 68 556 744 822 39 64 998 135259 357 450 596 625 818 54 136037 155 220 489 544 654 732 854 962 92 97 137017 52 283 93 392 508 670 757 80 822 42 80 906 138034 126 73 202 340 419 552 77 762 139032 55 154 302 52 402 85 515 28 40 84 756 63 897 922 96.

140137 301 507 41 627 728 955 141187 231 55 334 78 520 93 677 96 721 819 142097 381 92 96 568 79 653 730 60 77 841 906 143085 122 67 92 212 87 353 419 46 59 564 748 876 144033 59 240 354 84 427 865 145119 37 39 146 278 310 502 48 632 787 921 146055 62 154 79 248 458 592 643 54 94 758 86 94 862 938 147101 51 259 77 304 400 603 56 767 68 865 986 148014 23 34 136 212 515 713 803 70 91 903 74 149006 7 117 82 308 687 772 879 918 30.

150078 144 52 330 88 561 603 76 99 736 909 70 151045 77 81 181 256 92 325 551 693 768 97 977 152211 502 680 785 153116 69 388 469 86 648 805 58 918 154229 318 71 403 556 59 824 155086 102 58 331 534 98 621 766 957 156010 12 178 217 355 480 557 830 51 950 157039 57 199 549 57 690 869 97 917 50 91 158052 139 211 481 573 631 57 66 766 83 886 920 50 159009 60 183 217 51 71 348 561 609 17 31 858 74 86 99

DRUGIE CIĄGNIENIE.

Wygrane po zł. 250.—

152 240 336 698 1394 488 564 817 26 2108 205 98 3016 364 66 508 604 4291 323 5065 318 446 523 902 6097 166 68 204 306 95 913 7040 68 78 209 532 704 848 8021 225 63 414 99 9066 105 342 59 96 884 960.

10148 355 597 749 52 854 56 11005 96 120 364 408 67 753 925 12019 51 151 207 354 637 797 13151 551 644 734 826 909 14017 423 601 703 829 82 957 15627 86 976 16034 64 292 319 430 58 575 17125 99 340 94 618 727 75 843 64 931 18016 48 201 28 393 606 62 831 50 73 10103 234 348 733 870.

20325 477 706 836 21012 25 400 69 584 691 923 22101 286 582 822 43 999 23034 133 77 269 420 585 665 966 24053 88 485 802 75 25151 751 26059 328 53 596 840 27336 436 72 504 32 785 843 947 28154 464 655 714 989 29639 880 951.

30053 555 631 866 31023 259 79 552 660 886 32145 218 321 507 615 74 90 795 33435 555 651 818 918 34078 189 270 313 71 938 93 35079 408 60 561 819 40 37248 402 32 84 803 962 38179 229 317 43 62 887 39148 243 312 22 658 780.

40069 446 88 671 704 68 890 41029 141 55 89 288 779 982 42177 308 476 729 43068 180 244 72 511 619 793 44093 205 8 306 51 985 45128 36 210 454 974 46295 358 62 548 59 93 735 862 938 47194 231 63 65 305 595 830 923 48333 505 806 49003 109 54 74 670 78 79.

50126 35 362 66 568 51153 200 71 93 360 62 434 716 920 52321 443 652 709 70 851 98 53019 228 52 307 86 441 688 724 54093 308 56 852 55189 257 700 920 56150 279 294 629 817 98 57564 58024 241 328 92 944 59001 109 335 410 5 28 871.

60042 175 381 553 61268 363 486 62032 245 538 796 881 63385 648 907 33 98 64325 676 96 953 65052 109 763 839 66377 99 555 699 719 67231 332 95 870 934 68098 314 35 557 849 526 46 69162 341 69 856 951.

70038 113 270 71025 307 525 811 99 994 72117 340 416 937 73025 28 258 208 37 325 56 74431 75261 86 811 58 76195 236 690 965 77451 667 84 829 973 78225 310 36 79262 392 474 521 88 802.

80093 746 962 81 81007 71 475 836 85 950 82410 14 671 744 71 83450 83 725 906 84312 678 765 74 961 74 82 85002 52 108 200 442 54 765 855 86120 87378 676 839 64 89061 108 95 565 839.

90039 50 665 873 947 91051 126 262 558 785 962 92071 251 464 648 875 93055 70 89 303 528 894 992 94003 307 50 678 803 95080 119 26 46 84 286 313 17 83 745 815 96019 92 595 753 63 973 97107 370 550 83 658 726 952 98224 38 54 386 724 947 99013 17 255 373 553 66.

100107 467 99 701 920 39 53 101372 74 500 721 59 904 102092 693 945 103233 436 61 725 104238 688 106415 516 647 55 899 107064 160 94 229 383 400 784 108112 317 425 915 109103 99 416 679 91 722 880 90.

110555 8 1290 392 111036 153 840 112238 568 640 87 113180 223 41 345 114114 378 417 598 651 115037 68 211 328 401 71 806 50 116185 240 551 865 117517 118030 118030 181 200 55 78 313 415 503 81 881 973 119018 228 66 509 65 773 91 981

120269 934 121153 82 89 227 315 540 68 122028 88 96 182 242 394 421 653 56 702 22 35 68 123065 178 211 485 124775 125296 462 523 699 126178 374 844 127182 202 13 23 555 790 994 128783 929 64 95 129204 20 586 674 712 998.

130164 240 94 307 669 990 131151 203 418 52 611 893 132013 63 144 307 499 548 646 723 133096 207 379 433 48 650 748 892 134249 704 87 855 967 135486 96 510 37 43 661 755 136091 188 348 400 40 47 896 137503 970 138474 717 139050 86 87 447 87 508 66.

140362 557 680 861 94 141095 93 308 644 795 910 142061 422 763 67 93 143126 34 263 420 500 24 623 78 708 844 929 36 144359 145047 71 250 360 68 520 676 761 859 146020 320 438 93 902 147416 542 714 17 805 961 75 94 148004 43 46 385 464 74 18 864 86 149639 762 805 78.

150175 599 651 996 151025 267 412 512 49 617 152203 430 69 743 844 153391 402 87 749 833 154164 94 388 502 34 611 705 155278 92 360 424 701 157033 111 39 55 226 444 50 852 945 87 158007 194 315 433 584 76 955 159240 74 930.

TRZECIE CIĄGNIENIE.

20.000 zł. — 56441
25.000 zł. — 86391.
10.000 zł. — 85910, 156665, 88730.
5.000 zł. — 25327, 20461, 62659, 120589.
2.000 zł. — 6865, 12204, 64957, 69849, 74608, 74709, 100333, 107331, 108226, 118212, 137384, 145169.
1.000 zł. — 3888, 19934, 20921, 23122, 26201, 30522, 33862, 34486, 38084, 39877, 40092, 41170, 45616, 50684, 55827, 61079, 64578, 72071, 78786, 102404, 104662, 109264, 121016, 122897, 138441, 143997, 155709.

Wygrane po zł. 250.—

11 287 303 542 622 77 915 1103 9 10 89 434 2038 134 603 746 73 828 3153 201 312 879 4438 75 704 862 75 947 5150 96 200 82 564 80 806 6134 616 956 7130 341 577 788 841 8044 218 92 309 502 54 965 9047 135 288 332 452 552 648 753 75.

10075 89 316 464 784 945 11139 268 378 478 84 537 87 922 12452 57 543 775 13267 326 14001 125 337 87 609 36 855 15101 23 26 362 522 33 987 16170 562 765 17208 326 733 72 844 54 87 18212 355 446 19 864 909 19739 934.

20119 485 730 917 21019 186 269 323 862 968 22110 68 485 507 607 753 23208 507 964 24014 168 86 556 25013 51 191 463 530 65 68 681 988 26061 27324 58 409 28063 70 148 217 28 73 308 30 439 355 466 719 864 900 19739 934.

30181 273 317 24 400 504 797 978 99 31048 61 281 357 799 32100 560 699 761 926 48 69 33032 191 303 666 34056 377 521 763 914 35094 171 91 365 427 646 754 971 36180 517 642 725 63 815 37012 219 55 410 839 38013 35 286 360 416 575 874 921 39053 61 687 71 86 361 409 625.

40092 122 413 555 634 94 706 829 41366 90 524 882 42325 567 873 97 965 43190 276 306 716 44044 172 364 70 425 61 960 45057 122 729 845 70 75 46292 689 741 86 805 912 63 77 47069 328 646 819 69 48362 627 42 777 49143 76 282 682 698.

50123 407 536 49 99 623 847 950 51412 75 566 631 865 922 56 52041 66 100 890 904 53047 282 510 710 850 54304 601 781 55128 300 30 854 903 56042 144 399 415 38 67 682 99 57130 224 44 504 669 714 31 94 58341 68 530 59110 383 444 519 799 877.

60089 164 85 538 713 70 61341 744 838 62069 293 771 810 63138 632 798 836 917 64034 191 238 415 832 65006 110 221 66197 402 60 67071 75 112 224 346 956 94 68168 85 336 529 750 848 982 69137 49 568 686.

70365 407 532 82 71148 73 87 235 677 719 864 72081 532 34 821 995 73524 733 72 97 861 74380 736 75196 438 513 743 76262 447 612 708 24 45 875 77091 250 693 75 78443 73 535 49 56 79339 413 733 845.

80400 518 956 81311 484 634 853 905 82107 232 340 83355 477 591 640 812 973 84156 351 85088 161 267 387 485 559 86063 323 87777 88770 89137 222 821.

90518 74 91433 557 731 92283 713 893 93279 603 763 905 71 94194 226 567 606 719 95259 310 420 987 96200 319 804 97475 608 853 85 942 61 98012 164 407 704 47 99382 882.

100111 248 80 86 432 560 92 804 101030 426 77 102134 236 379 699 775 880 103236 67 413 808 959 104364 564 786 105186 275 361 444 563 81 834 106215 464 107544 664 108226 642 793 813 92 968 109230 66

110536 701 111135 57 375 443 93 752 112175 268 522 699 735 900 85 99 113404 524 879 114962 115225 336 116040 104 525 892 117164 604 909 118013 24 878 119316 418 71

120184 389 503 629 121119 236 122047 135 99 345 404 51 517 659 901 123285 407 98 99 595 819 34 124082 402 92 531 59 125398 473 74 896 126120 39 246 75 396 127383 464 624 800 128038 227 318 407 505 644 129029 110 29 297 309 808

130216 315 711 64 853 131050 132137 91 259 528 133230 134030 102 52 519 23 55 828 46 913 135108 274 532 136100 98 239 709 948 137178 587 138601 60 957 139051 190 238 477 548 936

140214 662 706 94 869 989 141396 636 886 142032 88 788 143012 153 655 782 851 56 953 144305 446 754 915 145048 169 89 298 485 951 69 146099 126 823 127080 462 97 533 755 78 950 148027 497 560 688 943 149038 444 98 685

150086 116 38 96 440 635 815 151005 545 809 152160 400 839 153094 453 86 850 154673 753 55 803 61 155175 84 402 523 702 41 156037 104 780 955 157036 299 512 674 898 957 158353 729 864 159724 69 949

Losowanie Poż. Inwestycyjnej

(4-ty dzień losowania).
(Dokończenie).
(Pierwsza liczba oznacza Nr. serii, druga — Nr. obligacji).

Po zł. 300: 128—50 253—50 305—8 306—50 311—35 488—7 550—50 569—47 600—8 701—8 722—50 744—47 749—8 788—50 822—50 841—35 847—50 918—47 10 2—47 1072—50 1100—35 1154—8 1557—50 1605—8 1699—8 1704—50 1756—47 1908—50 2001—8 2015—47 2185—35 2185—50 2195—50 2221—35 2271—50 2351—8 2356—50 2434—35 2439—8 2544—50 2566—35 2767—35 2778—47 2814—35 2912—35 3051—47 3112—47 3251—47 3314—50 3479—50 3543—47 3602—8 3641—8 3712—50 3788—50 2968—47 4079—50 4097—50 4159—35 4162—8 4203—47 4235—47 4287—8 4308—35 4507—35 4668—8 4647—50 4870—50 5115—47 5211—35 5233—35 5371—47 5410—8 5492—50 5512—8 5321—8 5564—8 5847—47 5947—50 6007—50 6018—8 6023—47 6018—47 6185—35 6350—8 6358—8 6413—35 6436—47 6437—50 6447—50 6521—35 6726—8 6736—35 6845—47 6851—50 6928—35 6948—8 69575—8 7102—8 7132—47 7181—8 7285—50 7322—35 7330—47 7454—8 7478—47 7499—35 7515—47 7659—50 7659—8 7715—47 8023—35 8027—8 8033—8 8126—47 8199—35 8245—35 8268—8 8279—8 8232—35 8338—8 8774—50 8863—47 8936—50 9136—35 9164—47 9214—47 9325—8 9331—8 9343—35 9372—35 9479—47 9556—8 9622—50 9875—50 9894—47 9955—47 10011—8 10089—8 10150—35 10240—50 10308—35 10435—35 10460—50 10553—8 10644—47 10652 47 10798—47 10920—8 10982—50 11017—47 11022-50 11158—50 11498—35 11671—47 11675—8 11862-35 12100—50 12125—35 12336—35 12449—47 12450-8 12647—50 12692—47 12694—35 12741—47 12921—35 12923—8 12925—8 12994—47 13105—8 13108—35 13351—50 13452—50 13457—8 13461—35 13829—50 13873—8 13885—8 14112—50 14117-35 14169—8 14348—47 14348—50 14380—35 14503—47 14582—35 14591—47 14594—8 14651—47 14705-47 14755—8 14784—35 15157—8 15191—47 15259—50 15428—47 15596—35 15867—47 15960—47 15974—50 16021—50 16027—50 16077—8 16244—47 16300—47 16352—35 16390—35 16392—35 16456—35 16478—35 16551—8 16718—50 16731—8 16762—47 16775—8 16774—35 16935—50 17040—35 17050-47 17073—50 17420—8 17453—50 17482—35 17652—8 17891—47 18077—35 18228—50 18253—47 18450-8 18483—8 18516—47 18535—35 18560—50 18560-50 18566—50 18562—47 18609—35 18641—35 18639—47 18644—47 18681—47 18728—50 18815—47 18947—50 18964—35 18990—47 19129—50 19222—50 19427—35 19433—47 19453—47 19541—8 19611—8 19790—35 19816—35 19826—47 22012—35 20280—35 20329—8 20409—47 20523—35 20787—8 20828—35 20932—35 10978—35 21077—50 21152—35 21236—35 21286—47 21448—35 21517—8 21536—47 21610—50 21678—8 21845—35 21855—50 21887—8 21907—50 21905—47 22148—47 22373-50 22484—50 22518—50 22534—8 22544—35 22573—8 22611—8 22614—35 22650—50 22708—47 22922-50

60,000 zł. na budowę szkół złożyła ofiarna Łódź

Zorganizowany przez Miejski Komitet Obwodowy Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych V Tydzień Szkoły Powszechnej (w dniach od 2 do 10 października ub. r.) przyniósł ogólnie 60 tysięcy złotych na budowę szkół. Jest to bardzo poważna suma, gdy się zważy, iż składają się na nią grosze biednej dziatwy i ludzi pracy. Jest to dowód ofiarności społeczeństwa łódzkiego, popierającego gorąco wielkie sprawy, oraz świadomości znaczenia, jakie w budowie naszego państwa w pomnażaniu jego sił i spoistości wewnętrznej spełnia należycie postawiona i wyposażona szkoła powszechna.

Obecnie czynione są starania w Komitecie Okręgowym w Warszawie, by część tych pieniędzy została przeznaczona na zorganizowanie urządzeń szkolnych przy kilkunastu szkołach naszego miasta.

Zarząd Miejskiego Komitetu Obwodowego Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych składa serdeczne podziękowanie społeczeństwu m. Łodzi za gorące poparcie Tygodnia, a w szczególności Dowództwu Okręgu Korpusu, Zarządowi Miejskiemu, dyrekcji Rozgłośni Łódzkiej Polskiego Radia, prasie, dyrekcjom szkół średnich, kierownictwom szkół powszechnych, kołom towarzystwa oraz tym wszystkim firmom, instytucjom i organizacjom, które do tak poważnego rezultatu finansowego się przyczyniły.

Swiat cały leży przed nami

Tak zawołać winien każdy Polak, gdy stanie na wybrzeżu polskim i obejmie morski horyzont. Dzięki morzu granice Polski wydłużają się niejako do wszystkich zakątków globu ziemskiego. Tylko wąskie paseczki wód terytorialnych wchodzą w obręb polityczny poszczególnych państw, a olbrzymie wodne przestrzenie oceanów i mórz są niczyje, bezpańskie. Gdziekolwiek więc pojawi się okręt pod polską banderą, tam wszędzie jest cząsteczka Rzeczypospolitej. Dziś z Gdyni już Polakowi wszędzie blisko. Dziś polskie towary, czy zasoby bogactw naturalnych polskiej ziemi docierać mogą do najdalszych zakątków kuli ziemskiej bez żadnych przeszkód. Codziennie zawijają do portu gdyńskiego okręty, przybywające z dalekich stron świata, pachnące odległymi lądami, oplókane słonymi wodami rozległych mórz i oceanów. Są one naocznym, namacalnym dowodem tej wielkiej prawdy, którą radować się wszyscy winniśmy, że świat cały leży przed nami!

Potęga Rzeczypospolitej bezsprzecznie wzrośnie na Bałtyku, gdy stalowi ambasadorzy, flotylla złożona z 24-ch ścigaczy rozpocznie swe błyskawiczne i radosne harce na szarych falach Bałtyku. Ścigacz okręgu łódzkiego im. wicepremiera E. Kwiatkowskiego musi być pierwszy!

Książki kontroli druków muszą prowadzić wszystkie zakłady graficzne

Starostwo grodzkie łódzkie podaje do wiadomości wszystkim właścicielom zakładów graficznych, że z dniem 1 stycznia 1939 roku winny być zaprowadzone książki dla kontroli wykonywanych druków wg. wzoru ustalonego rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych z dnia 30. XI. 1938 r.

Książki te należy dostarczyć do starostwa grodzkiego w terminie najpóźniej do dnia 15. I. r. b. do ostemplowania wraz ze znaczkiem stemplowym w wysokości zł. 5.

Dzieci domagają się szkoły

W izbach szkolnych jest coraz ciaśniej.—Napór dzieci z okolic podmiejskich.—Musimy nagwałt budować gmachy szkolne

Ogólna ciężka sytuacja w szkolnictwie — niedostateczna liczba nauczycieli, a w pierwszym rzędzie brak budynków szkolnych —**odbiła się ujemnie w dużej mierze również na dobrym dotychczas stanie realizacji obowiązku szkolnego na terenie Łodzi.** Świetna tradycja i przodowanie zostały zachwiane i w chwili obecnej Łódź nie posiada już dostatecznej liczby miejsc w publicznych szkołach powszechnych.

Składa się na to szereg powodów. Głównym z nich jest **silne tempo przyrostu dzieci, nie znajdujące odpowiednika ani w zwiększeniu kadr nauczycielskich ani we wzroście liczby oddziałów.** W ciągu ostatnich lat przeciętna liczba dzieci na jeden oddział wzrosła z 50 na 55—56. Przepełnienie klas **wpływa ujemnie zarówno na pracę jak i na zdrowie ucznia i nauczyciela.**

Wzmożony napływ dzieci spowodowany jest również **masowymi zgłoszeniami dzieci z okolic podmiejskich.** Dzieci te są bądź oddawane do rodzin zamieszkałych w Łodzi, bądź też **fikcyjnie meldowane, celem dania możności dziecku pobierania nauki w szkole wyżej zorganizowanej.** Ciekawe jest przy tym, że dzieci, mieszkające na granicy miasta mają bliżej do szkoły miejskiej, aniżeli podmiejskiej.

Nieznacznie tylko odciążają publiczne szkoły — **prywatne szkoły powszechne.** Przedewszystkim dlatego, że postawienie szkoły prywatnej na należytym poziomie wymaga dużego nakładu finansowego,co można osiągnąć jedynie drogą pobierania dość wysokich opłat, a tych już większa część pracującej inteligencji ponosić nie może. To też **odsetek dzieci, uczęszczających do prywatnych szkół powszechnych wykazuje tendencję zniżkową.**

Stosunkowo drobne liczby dzieci uczących się w domu (w ostatnim roku szkolnym 102) i znaczniejsze, bo wahające się w granicach 700, liczby zwolnionych corocznie od obowiązku szkolnego (choroba, wcześniejsze ukończenie szkoły i t. d.) nie odgrywają poważniejszej roli, natomiast nie bez wpływu na stan realizacji obowiązku szkolnego są **liczby dzieci, które pomimo przekroczenia wieku szkolnego kontynuują naukę w szkołach powszechnych. Liczba ich oscyluje w granicach 3000.**

Główną bolączką, jak nadmieniliśmy, jest brak dostatecznej ilości budynków szkolnych. Już pod względem samej ilości izb lekcyjnych, warunki nauczania nie są najlepsze. Wystarczy przytoczyć: **w 45 proc. szkół stosuje się dwurazowe, na zmianę, używanie izb szkolnych.**

Najgorzej przedstawia się dzielnica północna o najgęstszym zaludnieniu, największym przyroście ludności i zamieszkała w przeważnej części przez najuboższe warstwy. Otwarcie szkoły w pobliżu granicy miejskiej na terenie Radogoszcza, złagodziło nieco napór dzieci z tej okolicy na szkoły miejskie, położone w północnej dzielnicy miasta, ale sytuacja pod względem lokalowym jest w dalszym ciągu bardzo ciężka. **Ogółem jest w Łodzi 1396 oddziałów szkół powszechnych, a tylko 959 izb lekcyjnych. Wynika z tego, że w 437 oddziałach dzieci pobierały naukę na drugą, a nawet trzecią zmianę.**

Stosunkowo dość słaba do naglących potrzeb akcja budowy gmachów szkolnych, wobec spodziewanego wzrostu personelu nauczycielskiego **zahamować może w najbliższych już latach pełną realizację obowiązku szkolnego, w wypadku zaś zdyskwalifikowania przez władze państwowe nieodpowiednich lokali szkolnych, z czym należy się liczyć, sytuacja może się zaognić już w przyszłym roku szkolnym.**

Jakie jest wyjście z tej sytuacji? **Tylko intensywna budowa gmachów szkolnych.** Na to jednak miasto pieniędzy nie ma, pożyczkę zaś może otrzymać tylko na mocy odpowiedniej uchwały rady miejskiej. **Tymczasowa rada miejska, celem uczczenia 20-lecia Niepodległości Polski powzięła uchwałę wybudowania szeregu gmachów szkolnych kosztem 20 milionów złotych. Okazało się jednak, że uchwała ta nie może być zrealizowana.**

Aczkolwiek były źródła kredytowe, które miastu udzieliłyby pożyczkę w takiej wysokości, warunkiem ich było, **aby pożyczka miała charakter długoterminowy,** zaś tymczasowa rada miejska może zaciągać wyłącznie pożyczki krótkoterminowe.

Przed nowowybraną radą miejską stoi tedy ważne zadanie. Powzięcie uchwały o **zaciągnięciu specjalnej pożyczki na budowę gmachów szkół powszechnych w Łodzi, o ile nie ma nastąpić załamanie powszechnego nauczania w mieście,** — które pierwsze w Polsce przymus powszechnego nauczania zrealizowało w 100 procentach. —s.—

Jeszcze o „łódzkiej Gorgonowej"

Obrońca Zajdlowej składa skargę kasacyjną

Donosiliśmy w swoim czasie obszernie zarówno o samej zbrodni jak i procesie przeciwko Marii Zajdlowej — **„Łódzkiej Gorgonowej"** — zabójczyni swej 12-letniej córki Zofii, której ciało wrzuciła zbrodniarka do kloaki, po czym zwracała się z anonimami i meldunkami do policji o zaginięciu dziecka.

Sąd okręgowy w Łodzi **skazał Zajdlową na dożywotnie więzienie.**

Od tego wyroku odwołał się obrońca Zajdlowej do sądu apelacyjnego, powołując się między innymi na nie pełną poczytalność swej klientki.

Zajdlowa została poddana obserwacji psychiatrycznej i **uznana za całkowicie odpowiedzialną, choć mocno pobudliwą.**

Sąd drugiej instancji w tych warunkach **wyrok sądu okręgowego zatwierdził.**

Jak się dowiadujemy, od tego wyroku składa obecnie obrońca Zajdlowej **skargę kasacyjną.**

Obrona w dalszym ciągu popiera w tej skardze tezę, iż **wyrok zapadł w stosunku do osoby nie zupełnie odpowiedzialnej za swe czyny,** a w każdym razie nieodpowiedzialnej w chwili dokonywania zbrodni. (l)

Proces o przekroczenie dewizowe

Sąd skazał oskarżonego na 100 zł. grzywny

Przed sądem okręgowym toczył się wczoraj proces **o przekroczenie dewizowe, godny uwagi jak najszerszych sfer.**

P. A. St., bawiąc w październiku 1937 r. w Niemczech, pożyczył od znajomego 50 marek. Pragnąc dług ten zwrócić, **wręczył oskarżony innemu znajomemu, jadącemu w roku ubiegłym do Niemiec, równowartość 50 marek w złotych, to jest 106 zł. 25 gr. z tym, że ów drugi znajomy wręczy w Niemczech pierwszemu 50 marek.**

Wieść o tej tranzakcji doszła do wiadomości kontroli skarbowej i A. St. został pociągnięty do odpowiedzialności karno-skarbowej za **przekroczenie przepisów o obrocie dewizami.**

Sąd okręgowy skazał wczoraj winnego tego przekroczenia **na 100 złotych grzywny.** (l)

Echa zderzenia auta z furą

Sprawcy pobicia szofera i pasażerów stanęli przed sądem

W dniu 16 października szosą w kierunku Tuszyna jechało auto osobowe wiozące małżonków Stefana i Eugenię Michalskich, prowadzone przez szofera Stefana Domagałę.

Tuż koło Rzgowa **auto,** zresztą w znacznej mierze z winy samego woźnicy — **najechało na wóz chłopski, stanowiący własność i powożony przez Ignacego Salskiego. Furmanka została rozbita, koń padł a samochód uległ uszkodzeniom.**

Na miejscu wypadku zebrał się tłum liczący około 200 głów, złożony głównie z uczestników pobliskiej zabawy Stronnictwa Narodowego. Tłum, podjudzany przez kilku osobników, **przybrał groźną postawę nie tylko wobec szofera, ale i pasażerów samochodu.** W rezultacie nie tylko **szofer Domagała, ale również małż. Michalscy zostali poturbowani.** Byłoby niewątpliwie doszło do samosądu, do którego padały nawoływania, gdyby nie interwencja policji.

W wyniku dochodzenia pociągnięto do odpowiedzialności karnej **prowodyrów zajścia a mian.: Jana Jakubczyka, Stanisława Czernika, Feliksa Stasika, Kazimierza Strzałkowskiego, Ignacego Salskiego i Stefana Krajewskiego.**

Wczoraj wyżej wymienieni, ludzie młodzi, znaleźli się na ławie oskarżonych sądu okręgowego.

Jakubczyk skazany został na 3 miesiące więzienia z zawieszeniem, a Stanisław Czernik na 3 miesiące aresztu bezwzględnego. Pozostałych sąd uniewinnił. (l)

Sprzedał... posadę

której sam nie miał

Józef Pebról, rolnik ze wsi Koszelawice, pow. gostyńskiego, złożył wczoraj meldunek w wydziale śledczym, że Józef Chabrowski, dozorca domu przy ul. Łagiewnickiej 90 oszukał go wyłudziwszy odeń 1900 zł. w gotówce pod pozorem odstąpienia pracy dozorcy domowego.

Chabrowski — jak meldował poszkodowany — **sporządził umowę,** pobrał **1900 złotych a następnie okazało się, że samo miejsce pracy nie istnieje.**

Władze wdrożyły dochodzenie

Oszustwa tego rodzaju, dokonywane na szkodę naiwnych i niedoświadczonych w stosunkach miejskich wieśniaków, nie należą do rzadkości. (l).

W Szwajcarii nie ma antysemityzmu

mimo usilnej akcji propagandowej zainteresowanych sąsiadów z północy i południa. — Ciekawa polemika w szwajcarskiej „National-Zeitung"

Ukazujący się w Bazylei poważny dziennik szwajcarski „National Zeitung", jeden z najważniejszych organów prasy w Szwajcarii, ogłosił w jednym z ostatnich numerów ciekawy artykuł na następujący temat:

Gazeta berlińska „12-Uhr-Blatt" publikuje odpowiedzi na ankiete w kwestii żydowskiej. Redakcja tej gazety rozesłała, mianowicie, pytania odnośnie tej kwestii do różnych krajów europejskich i — otrzymała też bardzo obszerne odpowiedzi...

Pomiędzy odpowiedziami tymi zajmuje replika, nadesłana ze Szwajcarii, aż całą stronicę tego dziennika. Replika ta jest zatytułowana:

„Jak wygląda sprawa żydowska u nas, w Szwajcarii". Podpis pod nią brzmi: **„Hans Abplanalp".** U góry, nad powyższym artykułem, widnieje uwaga redakcji „12-Uhr-Blatt":

„Ze zrozumiałych względów natury politycznej nie mógł autor poniższej odpowiedzi na naszą ankietę podpisać jej swym prawdziwym nazwiskiem".

W odpowiedzi tajemniczego „Hansa Abplanalpa" czytamy pomiędzy innymi (pisze bazylejska „National-Zeitung") co następuje:

„Ludność Szwajcarii powiększyła się w czasie od roku 1850 o 62 proc., natomiast liczba Żydów w tym samym okresie czasu powiększyła się o 566 proc.!... W Szwajcarii kwestia żydowska jest kwestią nad wyraz paląca i dojrzałą do jaknajrychlejszego rozwiązania... Żydzi szwajcarscy domagają się od Szwajcarów — ni mniej, ni więcej, jak tylko: zrezygnowania z ojczystego języka niemieckiego!... Pragną wyodrębnić niemiecką Szwajcarię ze środowiska ogólnej kultury niemieckiej, podciąć korzenie społeczeństwa niemiecko - szwajcarskiego, aby następnie społeczeństwo to wtrącić w bagno żydowsko - bolszewickiego kosmopolityzmu. Tego bowiem wymaga bezpieczeństwo Żydów na świecie!"...

Przytoczywszy powyższe horendalne twierdzenia, daje „National-Zeitung" następującą odpowiedź na nie:

Po raz pierwszy obliczono, ilu Żydów mieszka w Szwajcarii, dopiero w roku 1880. Fakt ten nie podlega żadnej wątpliwości, powołujemy się na oficjalne dane. W roku 1880 więc Szwajcaria **posiadała ogółem 2.831.787 mieszkańców. W tej liczbie było ogółem dokładnie: 7373 Żydów.**

Ostatnie obliczenie ludności Szwajcarii dokonane zostało **w roku 1930.** W tym roku Szwajcaria posiadała **17.973 Żydów.**

Z tych cyfr wynika więc jasno, jak przedstawia się w rzeczywistości sprawa „566%", o których mówi tajemniczy pan „Hans Abplaalp"...

Przytoczywszy takie rzeczowe dane statystyczne, dziennik szwajcarski zapytuje ironicznie, **czy ukryty pod pseudonimem „szwajcarski" autor odpowiedzi na ankietę był już w swoim życiu kiedykolwiek w Szwajcarii?** Argument o olbrzymim wzroście liczby Żydów w Szwajcarii jest typowym skądinąd trickiem złodziejskim, zaś cały artykuł podpisany zagadkowym pseudonimem— niczym innym, jak celowo uplanowanym szwindlem. Kto pragnie publiczność niemiecką uczciwie uświadomić, jak wygląda kwestia żydowska w Szwajcarii, ten winien zgodnie z prawdą przytoczyć rzeczywiste dane statystyczne. Z rzeczywistych danych statystycznych zaś wynika, że **liczba Żydów w Szwajcarii wynosi zaledwie ½%.** Również winien stwierdzić zgodnie z prawdą, że **t. zw. kwestia żydowska w Szwajcarii wogóle nie istnieje.**

Żydzi maja w Szwajcarii — pisze dalej „National Zeitung" — dokładnie takie same prawa, jakie maja wszyscy obywatele naszego wolnego kraju, właśnie dlatego też nie istnieje u nas żadna kwestia żydowska. **My, cztery miliony Szwajcarów, czujemy się dość silni, aby traktować mniejszość żydowską jako równouprawnionych naszych współobywateli. Wstydzilibyśmy się, gdybyśmy naprawdę czuli jakąkolwiek obawę przed tymi naszymi współobywatelami....**

Twierdzenie, że Żydzi dążą do „wtrącenia społeczeństwa szwajcarskiego w bagno żydowsko-bolszewickiego kosmopolityzmu", nazywa „National Zeitung" **„metodą zatruwania studni",** zarzucając prasie niemieckiej, że tą metodą posługuje się stale w stosunku do Szwajcarii oraz innych krajów, które w stosunku do narodowego socjalizmu zajmują stanowisko negatywne.

„Nie potrzebujemy obawiać się jakiegokolwiek „żydowsko-bolszewickiego kosmpolityzmu". W kraju, w którym ideałem jest **uczłowieczenie państwa, a nie upaństwowienie człowieka,** takie fantastyczne groźby nie mogą być niebezpieczne dla nikogo. Natomiast dobrze byłoby, gdyby inne państwa, które uprawiają systematycznie i celowo politykę podjudzania przy pomocy kłamstw propagandowych, zwróciły uwagę na fakt, że **coraz bardziej tracą kontakt z prawdziwą kulturą...**

„Jeżeli wyżej wymieniony dziennik berliński twierdzi, że autor odpowiedzi na ankietę „nie mógł ze względów natury politycznej podpisać się swym prawdziwym nazwiskiem" należy tylko podziwiać tego „szwajcarskiego obywatela"... Widocznie bowiem nie wie on, iż **żadnych takich względów natury politycznej nie ma w Szwajcarii, na szczęście.** U nas może każdy, który chce coś powiedzieć, podpisać się też swym właściwym nazwiskiem. Takie środki ostrożności są potrzebne w innych państwach bowiem tam ujawnianie swych poglądów połączone jest nader często z poważnymi niebezpieczeństwami"...

Przytaczamy jedynie w skrócie powyższą odpowiedź szwajcarskiej gazety, utrzymaną w tonie impulsywnym, pełnym głębokiego oburzenia.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI

(Śródmiejska 15)

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wiecz. sztuka Fodora „Tajemnica lekarska", w reżyserii Z. Biesiadeckiego.

TEATR POLSKI.

(Cegielniana 27)

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wiecz. sztuka Peyret Chapuis „Szaleństwo" w reżyserii Wł. Krasnowieckiego, ze Zdzisławą Życzkowską w roli głównej.

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH".

(Al. Kościuszki 57).

W bież. tygodniu teatr daje baśń zimową L. Krzemienieckiej p. t. „Historia cała o niebieskich migdałach" w inscenizacji Jana Wesołowskiego, na tle barwnych dekoracji art.-rzeźb. H. Wicińskiego. „Niebieskie migdały" grane będą w sobotę, 14-go b. m. o godz. 5-ej po poł. i w niedzielę 15-go b. m. o godz. 12-ej w poł. i 4.15 po poł. Bilety od 30 groszy.

MIRA ZIMIŃSKA i EUGENIUSZ BODO W FILHARMONII.

Dziś wystąpią w sali Filharmonii Mira Zimińska i Eugeniusz Bodo, którzy przygotowali dla Łodzi zupełnie nowy specjalnie bogaty repertuar. Początek występu o godz. 9 wiecz.

SZYMON GOLDBERG W FILHARMONII.

W niedzielę, dnia 15-go b. m. o godz. 12.15 w południe odbędzie się w sali Filharmonii koncert mistrzowski w wykonaniu skrzypka Szymona Goldberga. Akompaniuje artyście prof. T. Ryder.

JUTRO PREMIERA TEATRU ŻYDOWSKIEGO W FILHARMONII.

W dniu jutrzejszym występuje z uroczystą premierą zespół warszawskiego teatru żydowskiego z Reginą Cukier i Maksem Perelmanem na czele. Zespół wystawia komedię muz. pióra i oprac. K. Cymbalisty p. t. „Bei mir bistu szejn" w 2-ch aktach (7 odsłonach).

„MASKARADA" CZERWONEGO KRZYŻA.

W sobotę, dnia 21-go stycznia, o godz. 22-ej spotykamy się wszyscy na tradycyjnej Maskaradzie Czerwonego Krzyża w sali Stow. Śpiewaczego przy ul. 11-go Listopada Nr. 21. Zabawa zapowiada się dobrze — Komitet dokłada starań, aby wszyscy bawili się beztrosko i ochoczo. A wszak zabawić się trzeba i powinno tymbardziej, gdy dochód przeznaczony jest na cel godny poparcia.

Bilety w przedsprzedaży do nabycia w biurze P.C.K., ul. Piotrkowska 236 w godz. od 9—15-ej.

RADIO

CZWARTEK, dnia 12-go stycznia.

5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" 5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10 — 11.00: Przerwa. 11.00—11.25: Audycja dla szkół: „Po kolędzie" — poranek muzyczny dla szkół powszechnych w oprac. dr. Józefa Życzkowskiego, w wykonaniu chóru mieszanego Państwowego Pedagogium, Narrator Tadeusz Staich (z Krakowa). 11.25—11.57: Orkiestra Alfreda Capoli'ego (płyty z W-wy).

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Ulubione pieśniarki i pieśniarze (płyty). 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.15: Rozmowę technika z młodzieżą przeprowadzi Wacław Frenkiel. 15.15—15.30: Kłopoty i rady: Drugi list z Poznania — audycja w opracowaniu dr. Zofii Kozłowskiej-Wojciechowskiej. 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wykonaniu orkiestry salonowej pod dyr. Tomasza Kiesewettera (z Łodzi na wszystkie rozgłośnie polskie). 16.00—16.05: Dziennik popołudniowy. 16.05—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—16.40: W sklepie detalicznym — pogadanka dla młodzieży licealnej wygłosi Kazimierz Jabłowski.

16.40—17.30: Utwory na dwa fortepiany. Wykonawcy: Zofia Rabcewiczowa i J. Lefeld.

17.30—17.40: „Piękna czytelniczka zbrzydła" — felieton, wygł. St. Kuszelewska-Rayska.

17.40—18.00: Arie i pieśni w wykonaniu Wandy Roessler-Stokowskiej — mezzo-sopran. Przy fortepianie Wł. Raczkowski (z Poznania).

18.00—18.10: Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych — udzieli Wacław Jenicki.

18.10—18.20: Muzyka (płyty).

18.20—18.25: O wszystkim po troszku.

18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.

18.30—19.00: Muzyka ludowa i jej wpływ na muzykę artystyczną — gawęda w oprac. prof. Bronisława Rutkowskiego.

19.00—20.35: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, Helena Korff-Kawecka — sopran, H. Huzarska—klinka, Henryk Ślaski—piosenki.

20.35—21.00. Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorologiczne, Komunikat śniegowy. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.

21.00—21.15: „Cyklon" — powieść mówiona Ferdynanda Goetla.

21.15—21.30: Muzyka (płyty).

21.30—22.00: Oryginalny Teatr Wyobraźni: — „Achilles Chruścik" — dramat radiowy Jerzego Zawieyskiego.

22.00—22.10: „Len i konopie" — pogadanka — wygłosi inż. Stefan Chyrczak.

22.10—23.00: Koncert Życzeń Łódzkiej Rodziny Radiowej.

23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.35—BRATISŁAWA: „Faust" —opera Gounoda (transm. z Teatru).

20.00—LILLE: Kwadrans polski.

20.10—KOPENHAGA: Koncert symfoniczny. Sol. Ginette Neveu (skrz.).

20.15—RADIO ROMANIA: Koncert symfoniczny z Ateneum.

20.30—SZTOKHOLM: „Śpiewacy Norymberscy", opera Wagnera (akt II).

21.00—RZYM: Koncert symfoniczny.

21.00—MEDIOLAN: „Il candeliere" — opera Carabelli (transm. z Teatru).

21.00—BRUKSELA Franc.: „Piękna Helena" — operetka Offenbacha.

Zwłoki nieznajomego

zmarzniętego Żyda będą dziś pochowane

W dniu 29 grudnia przy zbiegu ulic Śródmiejskiej i Lipowej znaleziono nieprzytomnego zmarzniętego mężczyznę, Żyda.

Denat nie posiadał przy sobie żadnych dokumentów osobistych, ubrany był nędznie.

Przewieziony do szpitala św. Antoniego, nieszczęśliwy zmarł w dniu 8 b. m., nie odzyskawszy przez cały czas przytomności o tyle, by podać swe nazwisko.

Poszukiwania rodziny denata nie dały rezultatu.

Towarzystwo „Ostatnia Posługa" poszukuje za naszym pośrednictwem najbliższych zmarłego, którego pogrzeb ma się odbyć w dniu dzisiejszym. (I).

9 miliardów dolarów wydano

w roku ubiegłym na zbrojenia na całym świecie

Genewa, 11 stycznia.

(PAT) Ogłoszony w dniu wczorajszym rocznik wojskowy Ligi Narodów na rok 1938 wykazuje, że wyścig zbrojeń, który ogólne zgromadzenie Ligi określiło już w roku 1936 jako wyścig ku poważnym i nieznanym niebezpieczeństwom, zyskał w roku 1938 jeszcze na sile. Jak wynika z rocznika, ogólna suma wydatków wojskowych na świecie w roku 1938 wyniosła prawie 9.400 milionów dawnych dolarów złotych, t. zn. 604 miliardy franków francuskich wobec 8 miliardów, wydanych w roku 1937. Na 9 miliardów 400 milionów wydatków wojskowych w roku 1938 w 64 krajach, 7 wielkich mocarstw wydało 7 miliardów 400 milionów, czyli około 78 7 procent wydatków wojskowych całego świata.

10 lat temu, w roku 1929 te same 7 krajów wydały tylko 2 miliardy 800 milionów dolarów złotych na ogólną sumę 4 miliardów 200 milionów wszystkich wydatków wojskowych, czyli ok. 66.7 procent. Z ogólnej sumy wydatków wojskowych w roku 1938 na kraje europejskie przypada 72,3 procent, a mianowicie 6.800 milionów dolarów złotych na ogólną sumę 9.400 milionów.

Starcia na granicy czesko-węgierskiej

Węgrzy odparli natarcie wojsk czeskich. — Zabici i ranni podczas strzelaniny

Budapeszt, 11 stycznia

(PAT) Jak donosi specjalny wysłannik „Az Est" z Munkacza, Czesi usiłowali dzisiejszej nocy w trzech punktach w pobliżu miejscowości Szernye, Darocz i Barkaszo zaatakować granicę węgierską, wszędzie jednak zostali odparci.

W pobliżu miejscowości Barkaszo regularne oddziały czeskie otworzyły początkowo gwałtowny ogień z karabinów maszynowych w kierunku granicy węgierskiej, po czym ruszyły do natarcia. Wojsko węgierskie odparło uderzenie. Po stronie węgierskiej nie ma strat w ludziach, po stronie czeskiej są liczni ranni i prawdopodobnie zabici.

Budapeszt, 11 stycznia

(PAT) Jak komunikuje węgierska agencja telegraficzna z Ungwaru, do okolic Ungwaru przybyły liczne nowe oddziały terorystów Wołoszyna. Teroryści przybyli na 30 samochodach ciężarowych, wysiedli w niewielkiej odległości od granicy i zajęli stanowiska w lasach między gminami Radvans i Domonya. Są oni ubrani po cywilnemu, ale posiadają pełne uzbrojenie.

Spadł z dachu

jednopiętrowego budynku

Ciężki wypadek przy pracy wydarzył się wczoraj około godziny 10-ej rano w domu przy ul. Andrzeja 63.

Znajdujący się na dachu jadnopiętrowego budynku pomocnik montera — **17-letni Edmund Pietrakiewicz, zam. przy ul. Nowo-Zarzewskiej 2, podczas przeciągania przewodów elektrycznych, przechylił się nad krawędzią dachu, stracił równowagę i spadł na bruk.**

Zaalarmowany lekarz pogotowia stwierdził obrażenia czaszki i złamanie nogi.

Poszkodowany został przewieziony do szpitala ubezpieczalni. (l)

ODZNACZENIE.

Kierownik szkoły publicznej Nr. 136 p. Jan Jędrzejewski, został po raz drugi odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Walne zebranie

Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów

Warszawa, 11 stycznia.

Na nadchodzącą sobotę zwołane zostało do Warszawy walne zgromadzenie czołowej organizacji magistratury sądowej, mianowicie Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów R. P.

Na porządku dziennym figuruje sprawa uposażeniowa i niezawisłości sędziowskiej. Na terenie Zrzeszenia doszło ostatnio do kryzysu, którego wyrazem jest złożenie mandatów przez wszystkich członków zarządu oddziału warszawskiego oraz zapowiedź analogicznych posunięć w zarządzie głównym.

W związku z akcją uposażeniową organizacje sądowników zdecydowały wysłać delegacje do marszałków sejmu i senatu.

B. premier Kozłowski skazany

na miesiąc aresztu za zniesławienie prof. Strońskiego

Warszawa, 11 stycznia.

W dniu dzisiejszym odbyła się w sądzie okręgowym w Warszawie rozprawa z oskarżenia prof. Leona Kozłowskiego, b. premiera i red. „Polityki" p. Zajączkowskiego, oskarżonych o zniesławienie przez prof. St. Strońskiego.

W lipcu ub. roku ukazał się w czasopiśmie „Polityka" artykuł, podpisany inicjałami L. K. o masonerii w Polsce.

W artykule tym było wspomniane między innymi, iż do loży Wielkiego Wschodu należy prof. Stanisław Stroński. Artykuł ten opierał się na informacjach, zaczerpniętych jakoby z jakichś bliżej nieokreślonych katalogów masońskich w Szwajcarii.

Prof. Stroński wystąpił do sądu okręgowego za pośrednictwem adw. Szurleja z oskarżeniem przeciwko prof. Leonowi Kozłowskiemu, autorowi artykułu i red. Zajączkowskiemu red. „Polityki".

Sąd skazał prof. Leona Kozłowskiego na 1 miesiąc aresztu i 100 zł. grzywny, a red. Zajączkowskiego na 2 tygodnie aresztu, obu łącznie na koszty sądowe, z zawieszeniem kary aresztu na 2 lata.

Poseł litewski na Zamku

złożył listy uwierzytelniające

Warszawa, 11 stycznia.

(PAT) 11 stycznia 1939 r. o godzinie 12.30 p. Jurgis Saulish poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny republiki litewskiej złożył Panu Prezydentowi R. P. swe listy uwierzytelniające na uroczystej audiencji na Zamku Królewskim.

Zwłoki zab tego studenta

odnaleziono w Tatrach

Zakopane, 11 stycznia.

(PAT) W dniu dzisiejszym w godzinach południowych w toku poszukiwań zwłok turystów padłych ofiarą lawiny w dniu 6 bm. w dolinie Cichej, ekspedycja ratunkowa tatrzańskiego ochotniczego pogotowia ratunkowego odkopała w dolnej części doliny zwłoki ś. p. Gliszczyńskiego. Rany, jakie odniósł wskazują, że śmierć ofiary Tatr nastąpiła momentalnie w czasie staczania się z lawiną po głazach i skałach w dół. Poszukiwania ś. p. Kosmowskiego i Zaremby trwają nadal.

Do „Frontu Odrodzenia Narodowego" w Rumunii

mogą zgłaszać akces mniejszości narodowe

Bukareszt, 11 stycznia.

(PAT) Zgodnie z regulaminem „Frontu Odrodzenia Narodowego" mniejszości narodowe mogą przystąpić do nowego obozu jako oddzielne grupy. Jako pierwsza przystąpiła do „frontu" mniejszość niemiecka ze swymi przywódcami na czele. Przystąpienie do „Frontu Odrodzenia Narodowego" pozostawia tej mniejszości swobodę organizowania się w celach kulturalnych i gospodarczych. Natomiast pod względem politycznym obywatele, należący do mniejszości narodowych, stają się członkami „frontu" i powinni się bezwzględnie podporządkować władzom tej organizacji.

Mniejszość węgierska również zgłosiła swoje przystąpienie do „Frontu Odrodzenia Narodowego".

Zaostrzenie kar

za nielegalne przekroczenie granicy gdańskiej

Gdańsk, 11 stycznia.

(PAT) Senat wydał rozporządzenie, dotyczące zaostrzenia kar za nielegalne przekroczenie granicy gdańskiej. Rozporządzenie ma na celu przeciwdziałanie przeciw nielegalnym wjazdom Żydów do Wolnego Miasta oraz uniemożliwienie powrotu osobom, wydalonym z obszaru Wolnego Miasta.

Policjant żydowski zabity

Arabowie zaatakowali autobus

Haifa, 11 stycznia.

(PAT) Stwierdzono tu ostatnio wzmożenie się fali teroru.

Arabowie zaatakowali ogniem karabinowym jadący drogą autobus. Wśród podróżnych jest kilka ofiar napadu.

Poza tym doszło do starcia między bandą rozbójników pod przywództwem Fakhi Abdul Haddzi z grupą arabską.

Jerozolima, 11 stycznia.

Arabowie obsypali dziś strzałami dwóch żydowskich policjantów w pobliżu dworca głównego w Haifie. Jeden z nich Panka został zabity, zaś Hasilewicz — ciężko ranny.

Sh tleryzowany uniwersytet niemiecki w Pradze

składa się już z samych „aryjczyków"

Berlin, 11 stycznia.

(PAT) Dnia 10 stycznia na uniwersytecie niemieckim w Pradze rozpoczęły się wykłady. „Westfaelische Landesztg" donosi, że na semestr zimowy zapisało się przeszło 2 tys. studentów. Liczba ta ciągle jeszcze wzrasta. Wykłady rozpoczynają się i kończą pozdrowieniem hitlerowskim. Kolegium profesorskie składa się wyłącznie z samych „aryjczyków". Do początku następnego semestru plan nauczania na wyższych szkołach Czechosłowacji w ogóle upodobniony ma być do planu, który obowiązuje w Rzeszy.

Pomoc Zimowa to wyścig ludzkich serc

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 12 stycznia 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Fundusz Wyrównawczy w Anglii

Prasa i radio angielskie dają duży rozgłos faktowi przekazania złota za ok. 350 mil. Ł. przez Bank Angielski Funduszowi Wyrównawczemu.

Może będzie ciekawe zapoznanie się w tym związku z paru cyframi. Na dzień 1 kwietnia tego roku zapas złota Banku Anglii wynosił 537 mil. Ł., która to pozycja nie uległa zmianom do końca tego roku. Według oficjalnego sprawozdania w półroczu od kwietnia do października — zapas złota Funduszu Wyrównawczego spadł z 279 na 151 mil. Ł., t. j. o 128 Ł.; ponieważ wedle wiarogodnych szacowań nieoficjalnych tempo straty w trzecim kwartale ubiegłego roku nie było mniejsze — można bez większego błędu ogólną stratę za trzy ostatnie kwartały zeszłego roku przyjąć na jakieś 200 milionów funtów (5 miliardów złotych!), a obecny stan na jakieś 80 mil. Ł.

W tych warunkach Bank Angielski ze swego zapasu, jak wiadomo, przekazuje Funduszowi Wyrównawczemu kruszcu za 350 mil., uszczuplając swą rezerwę do 227 mil.

Cóż ta operacja oznacza?

Przypomnijmy przede wszystkim rolę Funduszu Wyrównawczego (Exchange Equalisation Account"). W dobie dewaluacji — przekazano obronę waluty ad hoc stworzonej instytucji, wyposażonej w odpowiednią manewrową rezerwę złota. W przeciwieństwie do statutowych podstaw Banku Angielskiego, nowa instytucja pomyślana została jako organ publiczny, zawisły całkowicie od decyzji rządu; co więcej — uznano za właściwe oparcie działalności jej na zasadzie wyłączenia jawności. W obu kierunkach— istna rewolucja w odniesieniu do klasycznych tradycyjnie ustalonych, a przez tyle banków emisyjnych świata następnie recypowanych, metod kierownictwa sprawami waluty angielskiej. Operowanie za pośrednictwem Funduszu Wyrównawczego okazało się na tyle poręczne, że zatrzymano go dalej po kryzysie walutowym. Przetrwał on okres powrotny potęgi funta. I dzisiaj w jego rękach spoczywa niezmiennie gestia waluty angielskiej. Gestia ta wykonywana jest w drodze swoistej walutowej „tajnej dyplomacji".

Odprzedaż przez Bank 60 proc. jego złota Funduszowi oznacza demonstrację woli manewrowania tym złotem: pośrednio — woli obrony kursu funta. Urzędowe deklaracje tej właśnie woli towarzyszyły omawianej operacji. Co charakterystyczne — powoływały się one wyraźnie na zobowiązania zaciągnięte przez Wielką Brytanię w układzie waszyngtońskim o „nieagresji" walutowej. Znowu jeszcze jeden dowód—mającego, zdaniem naszym, nie wyłącznie ekonomiczny, a bodaj nawet przede wszystkim nieekonomiczny podkład — współczesnego skoncentrowania osi Londyn — Waszyngton. W oderwaniu od swego doraźnego interesu gospodarczego Anglia gotowa jest dzisiaj bronić funta przed dalszym „ześlizgiwaniem się" jego kursu. Dodajmy zresztą ad informandum, że zdaniem fachowców pozycja techniczna tej obrony ostatnio uległa poprawie). Te fakty mówią wiele, więcej niż niejeden komunikat konferencji dyplomatów.

Dr. A. Z.

Możliwość porozumienia gospodarczego angielsko-niemieckiego

wywołała niepokój w kołach eksportowych Łodzi

Wizyty dr. Schachta w Londynie i gubernatora Banku Anglii Montagu Normana w Berlinie wywołały duże zainteresowanie również w kołach włókiennictwa łódzkiego.

Wiadomą jest rzeczą, że wizyty powyższe nie miały charakteru wyłącznie kurtuazyjnego, że chodziło raczej o załatwienie konkretnych spraw gospodarczych, przede wszystkim zaś o znalezienie modus vivendi pomiędzy wzrastającą z dnia na dzień konkurencją gospodarczą pomiędzy Niemcami a Wielką Brytanią.

Konkurencja ta wyraziła się ostatnio nie tylko w opanowaniu przez Niemcy rynków bałkańskich, ale w powolnym wypieraniu produkcji angielskiej z rynków zamorskich i kolonialnych.

Według doniesień prasy zagranicznej dr. Schacht przywiózł do Londynu **projekt porozumienia angielsko-niemieckiego, któryby ostatecznie ustaliło gospodarczą sferę wpływów i interesów Anglii i Niemiec.**

Kartel Niemiec i Anglii miałby na celu stworzenie pokojowych warunków ekspansji gospodarczej przemysłu niemieckiego, które nie naruszałyby w niczym hegemonii angielskiej na niektórych rynkach światowych.

Niewiadomo dotychczas, jaka jest odpowiedź gospodarczych sfer angielskich na powyższe rozwiązanie zagadnienia. Pewną jest jednak rzeczą, że grupa najbardziej wpływowa w gospodarce angielskiej jest przeciwna wszelkim kompromisom i ustępstwom gospodarczym na korzyść Niemiec.

Niemniej, szybka wizyta Montagu Normana w Berlinie wskazywałaby, że oficjalne koła nie akceptują powyższego stanowiska kół gospodarczych Anglii.

Włókiennictwo łódzkie jest zainteresowane w **niedojściu do skutku porozumienia kartelizacyjnego pomiędzy Rzeszą Niemiecką a Wielką Brytanią.** Włókiennictwo nasze stale i na wielu rynkach konkuruje z przemysłem niemieckim, konkurencja ta w ostatnich zwłaszcza czasach poważnie się wzmogła na skutek przyłączenia do Niemiec okręgów sudeckich.

Na rynkach bałkańskich oraz w krajach zamorskich, czy to na **Bliskim Wschodzie,** czy też w **Afryce Południowej i Ameryce Południowej,** eksport **łódzki musi staczać bardzo ostrą walkę konkurencyjną z eksportem niemieckim.**

Jest rzeczą niewątpliwą, że ewentualne układy kartelizacyjne, pozycję Rzeszy Niemieckiej w tej konkurencji z Łodzią i innymi krajami poważnie wzmocnią.

Praktyka zresztą w tym względzie wykazała, że eksport łódzki do krajów bałkańskich zwiększył się najbardziej w okresie rozluźnienia się stosunków gospodarczych pomiędzy tymi krajami, a Rzeszą Niemiecką na skutek gospodarczej i finansowej ingerencji Anglii.

Niezależnie od tego momentu, sfery gospodarcze Łodzi podkreślają, że w wypadku dojścia do skutku porozumienia angielsko - niemieckiego, eksport łódzki do samej Anglii i do dominiów oraz kolonii angielskich będzie poważnie zagrożony. Nie ulega bowiem wątpliwości, że przemysł niemiecki przy zawieraniu porozumienia z Anglią będzie domagać się dla siebie specjalnych koncesji na samym rynku angielskim.

Wiadomą jest rzeczą, czym dla Łodzi jest eksport włókienniczy do Anglii i na rynki z Anglią związane. Nic dziwnego więc, że poważne koła włókiennicze Łodzi żywo interesują się powyższym zagadnieniem, które może zadecydować o dalszym rozwoju naszego eksportu. (h)

Niewypłacalności w Poznaniu i Grudziądzu

Znaczne zobowiązania wobec dostawców łódzkich

Jak się dowiadujemy, ostatnio znalazła się w trudnościach płatniczych jedna z poważnych firm handlowych w Grudziądzu, prowadząca materiały bławatne i konfekcyjne.

Zawieszenie wypłat przez te firmę, cieszącą się na rynku łódzkim dużym zaufaniem, wywołało w kołach przemysłowych zrozumiałe wrażenie. Zobowiązania tej firmy wobec dostawców łódzkich oceniane są — zdaniem naszych informatorów — w granicach do 300 tysięcy złotych.

W dniach ostatnich nadeszły też do Łodzi wiadomości o nowych niewypłacalnościach w Poznaniu. Tym razem, według otrzymanych przez nas informacyj zawiesiły wypłaty cztery firmy detaliczne.

Są to firmy włókiennicze sprzedające zarówno artykuły ściśle manufakturowe, jak i galanteryjne.

Zadłużenie powyższych firm w Łodzi było stosunkowo znaczne. Warunki, w jakich firmy te w ostatnich miesiącach zawierały tranzakcje były tego rodzaju, że siłą faktu obroty ich spadły do minimum.

Wzrost wskaźnika produkcji w przemyśle łódzkim. — Wyjątkowa ilość zamówień w skręcalniach zarobkowych

Informowaliśmy już kilkakrotnie, że zgodnie z przypuszczeniami kół przemysłowych, należy spodziewać się stosunkowo dużego zatrudnienia **w skręcalnictwie.** Przypuszczenia nasze okazały się słuszne. Napływ zamówień w przemyśle skręcalniczym już w pierwszych dniach sezonu okazał się tak wielki, że **skręcalnie zamierzają produkować na trzecią zmianę.**

Zdaniem sfer zainteresowanych, jest to wypadek, biorąc za podstawę rozważań ostatnie lata, **wyjątkowy,** świadczący o silnych tendencjach produkcyjnych w poszczególnych gałęziach przemysłowych Łodzi.

Koła przemysłowe liczą się z tym, że inspekcje pracy przychylą się do podań tych firm i wiele skręcalń już w najbliższym czasie pracować będzie również nocą.

W związku z powyższym **spodziewany jest znaczny wzrost wskaźnika produkcji w przemyśle łódzkim.**

Niektóre sfery włókiennicze wyrażają obawę odnośnie raptownego zwiększenia wskaźnika produkcji przez znaczną ilość przedsiębiorstw, należących do przemysłu zarobkowego i średniego. — Zdaniem tych sfer, właśnie ten przemysł, jako gospodarczo i finansowo najsłabszy i najbardziej wrażliwy na wszelkiego rodzaju przesilenia, nie powinien zbyt mocno angażować się, zwiększając zbyt silnie swoją wytwórczość, szczególnie w okresie, kiedy sytuacja rynkowa nie jest jeszcze dostatecznie znana i nic nie przemawia za zwiększeniem się zdolności nabywczych ludności.

(h).

Pop'eranie eksportu bawełny w St, Zjednoczonych

Na początku stycznia r. b. odbyła się w Stanach Zjednoczonych trzydniowa konferencja przedstawicieli plantatorów bawełny z rządem, na której omówiono metody i środki popierania wywozu bawełny.

M. in. uznano za konieczne przyznanie ze strony rządu subwencyj wywozowych, przydzielenie części bawełny rządowej plantatorom, jako ekwiwalent ograniczenia produkcji bawełny oraz przyznanie części bawełny rządowej w formie ubrań dla bezrobotnych. (Pat)

Wzrost handlu zagranicznego Francji

Handel zagraniczny Francji w roku 1938 przedstawiał się następująco (w mil. fr. — w nawiasie różnica w porównaniu z r. 1937): **import 45981 (wzrost o 3.590), eksport 30.586 (wzrost o 6.647). W ten sposób ujemne saldo uległo w porównaniu z r. 1937 bardzo poważnemu spadkowi.**

W samym grudniu r. ub. import do Francji wyniósł 4.214 miln. fr., eksport zaś 3.294 miln. fr. (Pat)

Ulgi importowe w Grecji

Grecki „Dziennik Urzędowy" (Nr. 1.516/38) podaje do wiadomości, że import środków żywnościowych do Grecji będzie korzystał niezależnie od tego, czy dane państwo posiada układ handlowy z Grecją, ze stawek celnych najniższych, lub ze stawek oznaczonych w umowach handlowych.

Poza tym mnożnik dla drachmy metalowej na wszystkie towary, ujęte w taryfie poz. 2 a „świeże mięso" został zniżony do 15. Wziąwszy pod uwagę, że uprzednio mnożnik ten wynosił 36, oznacza to zniżkę cła więcej niż o 50 proc. (Pat)

Dodatnia ocena układu polsko-litewskiego przez litewskie koła urzędowe

Litewski urzędowy komisarz cen dr. Juodeika omawia na łamach poważnego tygodnika gospodarczego „Tautos Ukis" polsko-litewski układ handlowy.

Autor daje obszerny przegląd dotychczasowej wymiany handlowej polsko-litewskiej, prowadzonej przeważnie przez Gdańsk i podkreśla wybitnie ujemne dla Litwy saldo tej wymiany, wyrażające się — według zestawienia autora — w latach od 1925 do 1937 sumą około 100 miln. litów. W czasie tym bowiem przywóz do Litwy wyniósł 105 miln. litów, wywóz zaś około 4 miln. litów. **Po omówieniu pozycyj towarowych układu polsko-litewskiego dr. Juodeika stwierdza, że przewidziane w nim pozycje są realne i odpowiadają wymaganiom kupna i sprzedaży obu krajów.** Pozwala to autorowi wyrazić nadzieję, że polsko-litewskie stosunki gospodarcze będą się rozwijały normalnie.

Przechodząc z kolei do zagadnienia tranzytu towarów polskich przez Kłajpedę, autor podkreśla wyłaniające się w tej dziedzinie nowe możliwości. Mianowicie autor przypuszcza, że tranzyt ten wywrze dodatni wpływ, zarówno na obszar górnego basenu Niemna, jak i na litewską gospodarkę narodową. W sprawie tranzytu z Litwy dr Juodeika stwierdza, że **Litwa będzie mogła obecnie skierować swój eksport** do krajów basenu naddunajskiego, czy na Bałkany **przez Polskę, lub porty polskie, posiadające szereg połączeń transoceanicznych.**

Przechodząc do ogólnej oceny układu handlowego polsko-litewskiego autor stwierdza, że biorąc pod uwagę podobieństwo struktury gospodarczej obu krajów układ ten należy ocenić dodatnio. (Pat).

Kongres chemii przemysłowej w Warszawie

Ostatnio przy współudziale przedstawicieli ministerstwa przemysłu i handlu oraz reprezentantów nauki, jak i przemysłu, odbyło się w Warszawie **posiedzenie organizacyjne Kongresu Chemii Przemysłowej, na którym uchwalono zwołać we wrześniu b. r. do Warszawy XIX Kongres Chemii Przemysłowej.**

Kongresy te, mające charakter **międzynarodowy,** są urządzane przez Towarzystwo Chemii Przemysłowej.

Na prezesa komitetu powołano rektora Politechniki Warszawskiej prof. dr. Józefa Zawadzkiego. (IS)

Nieście pomoc najbiedniejszym

Giełda pieniężna

Warszawa, 11 stycznia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach zwiększonych. Notowano: Amsterdam 287.85, Bruksela 89.40, Kopenhaga 110.50, Helsingfors 10.91, Londyn — 24.75, Nowy Jork-kabel 5.29,25, Oslo 124.35, Paryż 13.98, Praga 18.04, Sztokholm 127.50, Zurych 119.65. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.25,50, kanadyjskie 5.20,50, floreny holenderskie 286.85, franki francuskie 13.92, szwajcarskie 119.15, funty angielskie 24.66, guldeny gdańskie 99.75, belgi belgijskie 89.15, korony czeskie odcinki do 100 koron 10.40, korony norweskie 123.70, duńskie 109.95, szwedzkie 126.85, liry włoskie odcinki do 100 lirów 16.40, marki fińskie 10.65, niemieckie srebrne 81.

PAPIERY PROCENTOWE: Dla papierów procentowych tendencja była utrzymana, przy obrotach ograniczonych. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I-sza em. — 84, seria 91.75, II-ga em. — 85, seria 92.50, 4 proc. dolarowa 42.25, 4 i pół proc. wewnętrzna 65.50, drobne odcinki 65.75, 4 proc. konsolidacyjna 66.25, drobne odcinki 66, 5 proc. konwersyjna 69.25—69, 5 proc. Warszawy r roku 1933 — 73.38—72.88—73.38, odcinki po 1.000 złotych — 75.50—75.75, 5 proc. Warszawy stare 78.75, 5 proc. m. Łodzi z 1933 roku 65.38, 4 i pół proc. ziemskie 64—64.25, 4 proc. ziemskie 53.25, 4 i pół proc. ziemskie poznańskie seria „L" 64.25, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 78, 6 proc. obligacje m. Warszawy VI em. — 84.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była słabsza, przy większych obrotach akcjami metalurgicznymi. Notowano: Bank Polski 136, Bank Handlowy 58.75, Bank Zachodni 44, Ostrowiec 67.25—66, Cukier 34.50, Węgiel 33.50, Lilpopy 93, Starachowice 47, Żyrardów 61.

W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemska odcinki po 5.000 zł. — 53.25, po 1.000 zł. — 54, po 500 zł. — 59.50, po 100 zł. — 85, Zieleniewski 70.50. Haberbusch w płaceniu 61.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.75—42.25, poż. inwestycyjna II-ga em. 85.75—85.00, poż. wewnętrzna 66.25—66.00, Bank Polski 137.50—137.00, poż. konsolidacyjna 66.75—66.25. — Tendencja wyczekująca.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ ZBOŻOWEJ.

Rzepak ozimy 49.00—52.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 1664 tonny.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 11 stycznia.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	84.—	—.—	82.75	79.—
4½% Wewn.	65.50	65.50	64.75	64.63
5% Konwers.	69.—	69.—	68.25	66.75
Dolarówka	42.25	42.25	42.25	42.38
4½ L. Ziem.	64.25	64.—	63.—	64.—
5% L.Warsz. 1933	73.38	72.88	72.—	69.25
5% L. Łódz. 1933	65.38	65.—	63.75	62.75
Bank Polski	136.—	—.—	131.50	117.25
Lilpop	93.—	—.—	91.50	61.50
Żyrardów	61.—	—.—	61.75	61.50

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 10-go stycznia 1939 roku.

NOWY JORK: Loco 8.78, styczeń 8.24, luty 8.26, marzec 8.28—29, kwiecień 8.15, maj 8.02, czerwiec 7.90, lipiec 7.78, sierpień 7.62, wrzesień 7.46, paźdz. 7.30, listopad 7.31, grudzień 7.33.

NOWY ORLEAN: Loco 8.50, styczeń 8.34—8.36, marzec 8.40—8.41, maj 8.14—15, lipiec 7.89—7.90, październik 7.40—7.41, grudzień 7.44.

LIVERPOOL: Loco 5.14, styczeń 4.80, luty 4.79, marzec 4.78, kwiecień 4.75, maj 4.73, czerwiec 4.66, lipiec 4.61, sierpień 4.55, wrzesień 4.49, październik 4.44, listopad 4.45, grudzień 4.47, styczeń 4.48.

„Giza": Loco 7.25, styczeń 6.93, marzec 6.81, maj 6.85.

Egipska: Loco 7.20.

Upper: Loco 5.85, styczeń 5.74, marzec 5.80, maj 5.86, lipiec 5.89, wrzesień 5.89, październik 5.76, listopad 5.71.

BREMA: Loco 9.85, marzec 9.05, maj 9.04, lipiec 9.02, październik 8.92, grudzień 8.93.

ALEKSANDRIA Sakell.: Styczeń 11.60, marzec 11.99, maj 12.30.

„Giza": Styczeń 11.58, marzec 12.03, maj 12.24, lipiec 12.40, listopad 12.20.

Kolonia narciarska

Kolonia narciarsko - wypoczynkowa „Makabi" mieści się w willi „Przełęcz" przy ul. Kościelnej Nr. 5. Słoneczne 2 i 3 osobowe pokoje zaopatrzone we wszelkie wygody, jak centralne ogrzewanie, woda bieżąca ciepła i zimna itd.

Kierownictwo gospodarcze spoczywa w rękach, bogatej w doświadczenia p. Nowerowej. W ramach kolonii odbywać się będą kursy dla początkujących i zaawansowanych narciarzy, prowadzone przez wykwalifikowane siły instruktorskie.

Czytelnia pism, radio, wycieczki oraz zniżki na kolejach linowych (Kasprowy Wierch, Gubałówka) Wyjazdy grupowe i indywidualne.

Bliższych informacyj udziela i zapisy przyjmuje Sekretariat Klubu, Al. Kościuszki 21, tel. 241-07, czynny codziennie prócz niedziel i świąt w godz. od 11—14 i 18—22-ej.

Rząd czeski zezwala na wywóz

70 milionów czeskich koron do Palestyny

Praga, 11 stycznia

Jak się dowiaduje ZATna, zabiegi instancji syjonistycznych o większy przydział dewiz dla emigracji palestyńskiej uwieńczone zostały powodzeniem. Starania w tym kierunku czynione były za pośrednictwem ministerium opieki społecznej (względnie instytutu zaopatrzenia uchodźców i urzędu emigracyjnego tego resortu). Rząd czeski udzielił zezwolenia na wywóz pół miliona f. szt. (70 milionów koron), mianowicie: 400,000 f. szt. na 400 certyfikatów kategorii kapitalistycznej, 50,000 f. szt. na rzecz Keren-Hajesodu i Żydowskiego Funduszu Narodowego, 15,000 f. szt. dla emigracji dzieci i młodzieży szkolnej, resztę zaś na koszta podróży, transferu, oraz przewozu itp. Decyzja rządu ogłoszona będzie dopiero za parę dni, na razie bowiem nie jest jeszcze ostatecznie ustalone, ile osób będzie miało możność udania się do Palestyny na podstawie 400 certyfikatów kapitalistycznych.

Niemcy wydalają Polaków

z Prus Wschodnich

Warszawa, 11 stycznia

Z okręgu rejencyjnego olsztyńskiego w Prusach Wschodnich wysiedlono 4 Polaków, a mianowicie b. red. „Gazety Olsztyńskiej" p. Wacława Jankowskiego, p. Antoniego Lorentowskiego ze Skajbot, p. Rajnholda Barcza i Jana Dopatkę ze Szczytna.

P. Jankowski otrzymał pismo od nadburmistrza, w którym został zawiadomiony, iż musi opuścić okręg rejencji w przeciągu 8 dni, licząc od dnia doręczenia. W razie nie opuszczenia okręgu rejencyjnego, p. Jankowskiego spotka kara administracyjna.

Podobne zarządzenia otrzymali pozostali Polacy.

P. Jankowski, który był redaktorem „Gazety Olsztyńskiej" w lutym ub. r. został skreślony z listy dziennikarzy niemieckich, co uniemożliwiło mu wykonywanie zawodu. Jest on żonaty i ma 4 małych dzieci. P. Barcz jest również dziennikarzem, a mianowicie b. red. wydawnictwa „Głosu Ewangelickiego".

Strzały do mieszkania sekretarza

konsulatu niemieckiego w Rotterdamie

Berlin, 11 stycznia.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Rotterdamu: W piatek wieczorem, to jest 6 stycznia, padł strzał do prywatnego mieszkania sekretarza generalnego konsulatu Rzeszy w Amsterdamie. Strzał oddany był z dość dużej odległości. Prokuratura holenderska nie ukończyła jeszcze dochodzenia w tej sprawie, gdy w nocy z poniedziałku na wtorek dokonano podobnego zamachu, strzelając do gabinetu sekretarza poselstwa niemieckiego w Hadze.

Za obrazę władz sądowych

Maciołek został skazany na 2 mies. aresztu

Antoni Maciołek, zam. w Rudzie Pabianickiej po dłuższym pożyciu z Antoniną R. rozszedł się z nią. Owocem tego pożycia było jednak dziecko, które Maciołek pozostawił przy matce, nie łożąc na jego utrzymanie.

R. wystąpiła ze skargą o alimenta i proces wygrała.

Gdy się już wyrok uprawomocnił, Maciołek zwrócił się ze skargą do prezesa sądu okręgowego, w której poddał krytyce wyrok, wyrażając się obraźliwie o sądzie!

Skarga powyższa została skierowana do prokuratury i **wczoraj Maciołek odpowiadał przed sądem grodzkim za obrazę władz wymiaru sprawiedliwości.**

Antoni Maciołek został skazany na 2 miesiące aresztu. (l).

Nasz reporter zanotował:

W bramie domu przy ulicy Sienkiewicza 52 zażyła w celu samobójczym kwasu solnego 18-letnia Helena Świątek, bez stałego miejsca zamieszkania, pracownica domowa.

W stanie nieprzytomnym przewieziono ją do szpitala Ubezpieczalni społecznej. Przyczyny rozpaczliwego kroku na razie nie ustalono.

★

12-letni Jerzy Martyniak, zam. przy ul. Wólczańskiej Nr. 145, zbiegł z domu rodzicielskiego w dniu 22 września ub. roku i do chwili obecnej, pomimo poszukiwań, na ślad jego nie natrafiono. Wiadomości, mogące przysłużyć się do odnalezienia chłopca kierować należy do najbliższego komisariatu lub posterunku P. P.

★

W wydziale opieki społecznej przy ul. Zawadzkiej Nr. 11 porzucone zostało niemowlę płci męskiej w wieku około 3 miesięcy. Dziecko przesłano do miejskiego domu wychowawczego — za matką wdrożono poszukiwania.

Na ulicy Rzgowskiej najechany został przez samochód 53-letni Zysman Boruchowicz (Sieradzka 3). Poszkodowany odniósł obrażenia głowy i tułowia.

★

Marianna Kulikowska (Siemiradzkiego 33) poparzona została wrzątkiem w czasie kłótni sąsiedzkiej, odnosząc rany twarzy i głowy.

★

Na ulicy Pabianickiej napadnięty został i pokłuty nożami 25-letni Feliks Krajewski, zamieszkały przy ulicy Obywatelskiej 26.

Poszkodowany odniósł rany głowy i rąk. Pomocy udzieliło mu pogotowie ratunkowe.

★

Na ulicy Wólczańskiej doznała w czasie upadku złamania przedramienia 36-letnia Helena Kochanek, zam. przy ulicy Bronisławy Nr. 5. Poszkodowaną przewieziono do szpitala.

★

SPORT

Chmielewski walczy z Brouillardem

Nowy Jork, 11 stycznia.

Zbyszko Cyganiewicz zakontraktował mecz Chmielewskiego ze znanym Kanadyjczykiem Lou Brouillardem, aczkolwiek wielu przyjaciół Chmielewskiego obawia się, że Chmielewski do tak poważnego meczu nie jest jeszcze przygotowany.

Lou Brouillard należy do najlepszej klasy bokserów w wadze średniej.

Mecz odbędzie się w Nowym Jorku, po powrocie Brouillarda z Paryża.

Gwałtowny przebieg meczu o puchar von Tschammera w Berlinie

Berlin, 11 stycznia

Jak donosiliśmy, w ub. niedzielę rozegrany został w Berlinie finałowy mecz piłkarski o puchar von Tschammera pomiędzy drużynami: F. S. V. Frankfurt a Rapid Wiedeń, zakończony zwycięstwem wiedeńczyków 3:1.

Mecz miał przebieg bardzo gwałtowny. Widzowie, zgromadzeni na stadionie olimpijskim w liczbie ok. 40 tysięcy, gwizdali i wyli z powodu brutalnej gry obu drużyn. Sprawozdawca sportowy, obsługujący mikrofony niemieckiego radia często dawał wyraz swemu oburzeniu i zdziwieniu z powodu tak niesportowej gry.

Szeroka opinia tłumaczy sobie ten gwałtowny przebieg meczu „patriotyzmem dzielnicowym".

Znany dziennik berliński „12 Uhr Blatt", zasięgnął w powyższej sprawie opinii znanego niemieckiego eksperta sportowego, dr. Otto Nerza.

Dr. Nerz oświadczył, że w grze tej ujawniły się dawne przeciwieństwa i ambicje pomiędzy Rzeszą a b. Austrią.

Nagły zgon znanego dziennikarza sportowego

Warszawa, 11 stycznia.

W nocy z wtorku na środę zmarł w Warszawie młody i szeroko znany dziennikarz sportowy, Mieczysław Aleksandrowicz, jeden z najbardziej popularnych polskich reporterów sportowych, przeżywszy lat 31.

Zmarły był współpracownikiem „Dobrego Wieczoru". Śmierć nastąpiła po operacji gruczołu tarczykowego.

Pogrzeb odbędzie się w piątek.

Odwołanie zawodów pływackich

Zapowiedziane na niedzielę 15 bm. zawody pływackie Znicz — PZL (Warszawa) w basenie polskiej YMCA przy ul. Traugutta 3 zostały odwołane i odbędą się w innym terminie, który w najbliższym czasie zostanie ustalony.

Natomiast zawody piłki ręcznej organizowane przez Znicz z udziałem Polonii (Warszawa) i PZL w hali sportowej w parku im. Poniatowskiego, dojdą w niedzielę 15 bm. do skutku i rozpoczną się o godz. 16-ej Ciekawie zapowiadają się zwłaszcza mecze z Polonią w siatkówce i koszykówce kobiecej, gdyż „polonistki" prowadzą w mistrzostwach Warszawy i reprezentują wysoki poziom.

Pięściarze Syreny w Łodzi

W przyszłą niedzielę 22 bm. odbędzie się w Łodzi w sali Filharmonii przy ul. Narutowicza 20 (początek o godz. 12-ej w poł.) towarzyski mecz bokserski między Hakoahem a warszawską Syreną. Syrena posiada obecnie w swoim składzie trzech reprezentantów Polski (Sobkowiak, Kolczyński i Doroba I) oraz paru reprezentantów Warszawy (Teddy, Kozłowski), tak że zaliczana jest obecnie do jednej z najsilniejszych drużyn w kraju. Syrena awizowała przyjazd do Łodzi w następującym składzie: Baśkiewicz, Sobkowiak, Teddy, Kozłowski, Kolczyński, Doroba II, Włostowski i Doroba I.

W programie meczu Hakoah — Syrena dojdzie do kilku b. ciekawych walk, a m. in. Kolczyński — Mosman i Doroba I — Moszkowicz i in. Przedsprzedaż biletów na mecz Syrena — Hakoah rozpocznie się w sekretariacie Hakoahu przy ul. Piotrkowskiej 61 już w najbliższą sobotę.

Prywatne Koedukacyjne Kursy Handlowe
I. Mantinbanda w Łodzi

UL. PRZEJAZD Nr. 12, telef. 157-91.

Wykłady w następnym półroczu rozpoczną się 16 STYCZNIA 1939 r. o godz. 7 wieczór.

Zapisy przyjmuje Kancelaria kursów codziennie od godz. 11—1 pp. i od 4—8 wieczór.

Kierownik kursów
I. MANTINBAND.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83

Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1. RENTGEN.
Stomatolog przyjmuje od 9—11.

LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

Jak pozbyłam się brzydkiej cery

Ślicznie pani wygląda!

— Takie oto zdania o mym wyglądzie słyszałam zewsząd wczoraj na przyjęciu, u znajomych. Zasypywano mnie pytaniami, czemu zawdzięczam posiadanie tak pięknej i idealnie czystej cery.

Wygląd mój zawdzięczam **racjonalnej pielęgnacji skóry twarzy.** Przez dłuższy czas nie mogłam znaleźć dla siebie odpowiedniego kremu. Ciągłe próby, niedające żadnego rezultatu, zniechęciły mnie zupełnie, do dalszego poszukiwania. Wygląd mojej twarzy sprawiał mi dużo zmartwienia. Miałam zawsze nieczystą, pomarszczoną i nieświeżą cerę. Będąc młodą kobietą, czułam się z taką twarzą jak zniszczona i stara. Aż któregoś dnia, jedna z moich przyjaciółek, zwierzyła mi się, że stosuje od krótkiego czasu krem i szybko przywróciła swej cerze piękny wygląd. Radziła mi krem ten również stosować. Kremem tym jest **krem biologiczny „EUKUTOL"**, który po za doskonałymi składnikami, różni się tym od reszty kremów, że posiada podstawy **biologiczne**, odświeżające tkanki skóry i czyniące cerę zawsze świeżą i piękną.

Krem biologiczny „EUKUTOL" stosuję od krótkiego czasu, a doszłam już do nadzwyczajnych rezultatów. Mogę obecnie śmiało twierdzić, iż tylko dzięki kremowi biologicznemu „EUKUTOL" udało mi się uratować mój wygląd i cerę. Obecnie swoją piękną cerą zwracam powszechną uwagę.

Krem biologiczny „EUKUTOL" stosowany być może do każdej cery, dla cery tłustej: EUKUTOL 3 (matowy), dla cery suchej: EUKUTOL 6 (tłusty). Bez kremu biologicznego „EUKUTOL" niema racjonalnej pielęgnacji cery. Żądajcie kremu biologicznego „EUKUTOL" we wszystkich perfumeriach, skł. aptecznych i drogeriach. Krem „EUKUTOL" kosztuje od 0.75.

„Czystość"
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-48.
Ceny konkurencyjne.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

LEKARZ-DENTYSTA
B. Nusbaumowa
PRZEPROWADZIŁA SIĘ na ul.
Gdańską 12
tel. 121-23.

Do akt Nr. Km VI/2537/38.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Dowborczyków 26 na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 20 stycznia 1939 r. o godz. 12—14 w Łodzi przy ul. Południowej 22 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 1129 gr. 90, a mianowicie: 59 sztuk skórek fokowych, 1 sztuka płótna kieszeniowego, 1 sztuka materjału rękawowego, 14 resztek materjału wełnianego, 1 kupon szewiotu ubraniowego, 4 kupony jedwabiu sztucznego, 13 palt zimowych i in., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 3 stycznia 1939 r.

Komornik:
w/z. (—) STEFAN GÓRSKI.

Sprawa Eljasza Gotlibowskiego, p-ko F. „Ch. I. Krozer".

Do akt Nr. Km 2510/38/XI.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. XI-go zamieszkały w Łodzi, ul. Zamenhofa 4 na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 17 stycznia 1939 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ulicy Gdańskiej Nr. 31a odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: kredensu, serwantki, stołu okrągłego, 8 krzeseł, 1 fotelu for. orzechem, szafy do odzieży, 2 nocnych szafek i toalety fornier. jasno, oszacowanych na łączną sumę zł. 790.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 29 grudnia 1938 r.

Komornik:
(—) S. BEDNAREK.

Do akt Nr. XV Km 2393/38.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru XV-go Zygmunt Dzieran, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy kpt. pilota Żwirki nr. 26, na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 16-go stycznia 1939 r. od godz. 14-ej w Łodzi, przy ulicy Niemcewicza 19 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 3-ch koni i wozu ciężarowego, oszacowanych na łączną sumę zł. 1250.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 29 grudnia 1938 r.

Komornik:
(—) Z. DZIERAN.

Sprawa Alberta Kalbflajsza, p-ko Oskarowi Buslerowi.

WALCZĄ Z OBSTRUKCJĄ

Przeczyszczające pigułki ALDOZA, znak ochronny „GÓRAL". Działają łagodnie. Stosuje się przy nadmiernej otyłości. Próbne pudełko a 5 sztuk w cenie 0.15, a 15 sztuk 0.40

ALDOZA ZE ZN. OCHR. **„GÓRAL"**

SZYJĘ WYKWINTNIE
BIELIZNĘ MĘSKĄ
po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie reperacje
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

Dr. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3—7.
RENTGEN.

Dr. med. **Wołkowysk**
Spec. chor. wenerycznych, seksualnych i skórnych
Cegielniana 11 telef. 238-01
Przyjm. od 8—12 i od 4—9
w niedz. i święta od 9—1.

Dr. BRAUN
Cegielniana 4, tel. 100-57
Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
przyjmuje od 8—1 i od 5—9 wiecz.
w niedz. i święta od 9—1.

Dr. Jerzy
Tenenbaum
CHOR. WEWNĘTRZNE
powrócił i przeprowadził się na ul.
Piłsudskiego 23 telef. 213-10
przyjmuje od 5—7.

DR MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrót 7
Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5—8.

Kupno i sprzedaż

Z POWODU choroby sprzedam zakł. fryzjerski lub przyjmę spólnika. Wiadomość w Republice.

STOŁOWY komplet tanio sprzedam, Piotrkowska 125, prawa oficyna I p., Woszczyk od 3—4-ej.

KUPIĘ maszynę do pisania w dobrym stanie. Propozycje do L. Beulgera, Moszczenica k/Piotrkowa Tryb.

DO SPRZEDANIA w lasach Wiączyńskich w stanie surowym (budulec) około 300 m3 dębiny, 200 m3 brzozy, 170 m3 grabiny i 80 m3 osiki. Wiadomość: biuro Kolei Dojazdowych, Łódź, ul. Piotrkowska 77. 15

FUTRA damskie i męskie, łapkowe, fokowe, karakułowe, liry, wydry po cenach najtańszych. Warunki najdogodniejsze, poleca H. Luft, 11-go Listopada 7, tel. 259-27. Urzędnikom rabat.

Lokale

ZŁ. 160.— KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią i wygodami,
ZŁ. 232.— KWARTALNIE 3 pokoje z kuchnią i wygodami,
4, 5, 6 mieszkania, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT", ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25.

ŁADNIE umeblowany pokój dla jednej osoby w czystym domu z wszelkimi wygodami (centralne ogrzewanie) do wynajęcia Al. Kościuszki 57/18. Oglądać można od 12—4-ej. 28

5 POKOI z kuchnią, 2 wejścia, hol, fr. II p. od zaraz do wynajęcia, Główna 41, u gospodarza.

PANI poszukuje pokoju umeblowanego z wygodami, telef. w śródmieściu. „A. B. C."

5-POKOJOWE frontowe pierwszorzędne mieszkanie z wszelkimi wygodami do wynajęcia, Piotrkowska nr. 164, tel. 127-83. 15

POSZUKIWANE 1 wzgl. 2 pokoje nieumeblowane dla małżeństwa w eleganckim domu. Oferty sub. „Zaraz" do Admin.

Posady

POMOCNICA buchaltera ze znajomością księgowości o skromnych wymaganiach poszukiwana. Oferty sub. „Księgowość" do Administracji.

POSZUKIWANA biuralistka z praktyką buchalteryjną. Oferty do Admin. sub. „Wykwalifikowana".

POSZUKIWANY agent ustosunkowany w fabrykach celem sprzedaży węgla wagonowo. Oferty sub. „Ustosunkowany".

POSZUKIWANE: — pierwszorzędne szwaczki do bielizny i fartuchów. Wiadomość prócz sobót i niedziel, Sienkiewicza 29, m. 51.

POSZUKIWANE inteligentne Panie agentki, do sprzedaży bielizny jedwabnej, na raty. Oferty „Bielizna".

MŁODA, lat 17, energiczna poszukuje pracy w charakterze ekspedientki lub sklepowej. Łaskawe zgłoszenia sub. „Ekspedientka 80" do Administracji Republiki.

RUTYNOWANY sprzedawca branży technicznej, ustosunkowany w przemyśle, poszukiwany. Oferty dla „W. S."

LWOWIANIN poleca swoje usługi firmom i osobom prywatnym w załatwianiu wszelkich spraw na terenie Lwowa i okolicy. Dzwonić tel. 147-50

Nauka i wychowanie

STUDENTKA humanistyki udziela lekcyj w zakresie gimnazjum i liceum. Specjalność: łacina, polski, francuski, Tel. 164-33.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70, w godzinach 2—3.

FRANCUZKA rodowita udziela lekcyj francuskiego: gramatyka, konwersacja. Informacje tel. 248-64 w godzinach 3—4 popoł. i tel. 276-15 w godz. 8—10 wieczór.

BUCHALTERIA i nauka pisania na maszynie. Zaprowadzamy księgi handlowe i sporządzamy bilanse., Informacje: Cegielniana 25 w biurze.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna, Południowa 20, m. 20 I-sza lewa of. parter.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front zastać od 4—8 po poł.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

OBIADY prywatne, pierwszorzędne, na żądanie djetetyczne, Piotrkowska 55/8, front, telefon 112-14.

„IRENA". Proszę odebrać list Poste restante Łódź 4, „Karjera".

PANI, która przez pomyłkę zabrała paczkę z suknią w sklepie żurnali, Piotrkowska 28, proszona jest o zadzwonienie pod Nr. 259-03.

Zagubione dokumenty

ZGUBIŁAM legitymację ze szkoły zawodowej, Cegielniana 26, Marja Honig, Koluszki, Brzezińska 33.

ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni Społecznej na imię Stefanii Pietrzak, zam. w Łodzi przy ul. Gazowej nr. 7.

KUFELNICKI MAJLECH, Rybna 16, zgubił kwit Nr. 290226 wyd. przez Warszawskie T-wo Pożyczkowe „Lombard".

ZAGINĄŁ weksel na zł. 50. — pł. 25.I 1939 r. Wystawca Kamila Rozwens, na zlecenie K. Welnica, M. Klajn, Sieradzka 3.

ZAGUBIONO świadectwo Czerwonego Krzyża, wydane Dr. G. Tenenbaumowej za przesłuchany kurs obrony przeciwgazowej.

NIEMA PEWNIEJSZYCH JAK **„OLLA"** GUM. TYLKO ORYGIN. **„OLLA" GUM.**

KLEROL przeciw REUMATYZMOWI I ARTRETYZMOWI

Maść i płyn do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 15-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-626.

PRENUMERATA „REPUBLIKI" w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie. Konto rozrachunkowe Łódź 1, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glück, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki" — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama" — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.

WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.